

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, lokakuun 26 - Wed. Oct. 26, 1988

FINNISH AMERICAN WEEKLY

84 vuosikerta LXXXIV No. 42 45 cents

Deng vahvisti Koivistolle

Kiinan ja NL:n huippukokousta valmistellaan

Kiinan ja Neuvostoliiton korkeimmat johtajat tapaavat huippukokouksessa ensi vuonna pitkän kylmän kauden jälkeen.

Kiinan johtaja Deng Xiaoping vahvisti keskustellessaan presidentti

Mauno Koiviston kanssa, tämän Kiinan vierailun yhteydessä, että maan ulkoministeri Qian Qichen matkustaa vielä tämän vuoden puolella Moskovaan valmistelemaan kokousta.

Reilun tunnin kestäneet keskustelut Dengin ja Koiviston välillä sujuivat ulkoministeri Kalevi Sorsan mukaan "hyvin väljissä ja juttulevissä merkeissä".

Asiasisältö oli kuitenkin painokas erityisesti siltä osin, kuin Deng selvitteli Kiinan ja Neuvostoliiton välisten suhteiden kehitystä. Pitkän viileän kauden jälkeen suhteet ovat nyt lämpenemässä.

Sorsan mukaan Deng toi keskusteluissa ilmi, että Neuvostoliiton nykyjohtoa arvostetaan Kiinassa merkittävästi

edeltäjiään enemmän.

Dengin mukaan maiden väliset suhteet ovatkin asteittain paranemassa. Tämä näkyy kaupan vilkastumisena ja normaalisoitumisena. Ensimmäistä joint-venture -yhteisyritystä ollaan juuri perustamassa ja parikymmentä kaupallista yhteishanketta on viireillä.

Myös valtiolliset suhteet ovat paranemassa, mitä osoittaa parhaiten ulkoministeri Qianin edessä oleva matka valmistelemaan huippukokousta.

Kiinan asettamista ehdoista suhteiden avautumiselle Kamputsean kysymyksen ratkaiseminen näyttää selvästi vaikeammalta. Kiina toivoo maahan itsenäistä ja mahdollisesti sitoutumatonta neljän osapuolen yhteishallitusta, joka toimisi prinssi Sihanoukin johdolla.

- Kamputsean kysymys on keskeinen ja Vietnamin vetäytyminen maasta välttämätöntä, Deng totesi.

Ilmeisesti Kamputsean on-

jatkuu sivulla 6

Presidentti Mauno Koivisto ja ulkoministeri Kalevi Sorsa tapasivat Kiinan johtohahmon Deng Xiaopingin.

Äänestyspäivä lähestymässä

Bushia kiitetään kokemuksesta; Dukakista potentiaalisuudesta

Vajaan kahden viikon kuluttua amerikkalaiset käväisevät vaaliurnilla valitakseen uuden presidentin tulevalle nelivuotiskaudelle.

Tänä vuonna ensimmäisen kerran 20 vuoteen äänestäjillä on valittavanaan kaksi kandidaattia, joista kumpikaan ei ole parhaillaan virassa oleva presidentti.

Viimeksi tilanne oli sama vuonna 1968, jolloin republikaanien kandidaatti Richard M. Nixon päihitti demokraattien Hubert H. Humphreyn.

Neljä vuotta myöhemmin Nixon sai Goerge McGovernin vastustajakseen, tosin huonolla menestyksellä. Demokraattien Jimmy Carter voitti Nixonin seuraajaksi nousseen Gerald R. Fordin 1976.

Demokraattien kausi jäi lyhyeksi, sillä vuoden 1980 vaalit voittanut republikaani Ronald Reagan voitti toistamiseen neljä vuotta myöhemmin.

Viime viikkoina useat sanomalehdet eri puolilla Yhdysvaltoja ovat julkisesti antaneet tukensa jommalle kummalle kandidaatille.

Varapresidentti George Bushia tukevat lehdet ovat ylistäneet häntä kokemuksestaan ja sisäpoliittisesta asiantuntemuksestaan. Kuvernööri Michael S. Dukakis puolestaan on saanut kiitosta siitä, että hän saattaisi saada aikaan positiivisen muutoksen.

Monet lehdet ovat olleet erittäin kriittisiä kummankin kandidaatin suhteen ja ovat melko vastahakoisesti ilmoittaneet tukensa heistä toista. Tämä oli tilannen New Yorkissa ilmestyvässä Daily News -sanomalehdessä, joka sanoi päätyneensä Bushiin Reaganin hallituksen "historiallisen korkean työllisyyslukeman" johdosta. Lehti ylisti Reaganin hallitusta myös globaalista rauhasta.

Detroit Free Press sanoi kannattavansa demokraattista kandidaattia, koska "hänellä on parempi agendan ym-

märtämys, on osoittanut parempaa toimeenpanohallintoa ja johtajuustaitoa".

Sacramento Bee kannattaa Dukakista sanomalla, "Ennen näkemättömien poliittisten ja taloudellisten ulkopuolisten haasteiden ja sisäisen elinvoimaisuuden tarpeen aikaudella maamme tarvitsee jotain muuta kuin miehen, jonka mielestä Dan Quayle olisi mainio presidentti ja joka kietoutuu lippuun ja joka uskoo tulevaisuuden huolehtivan itsestään. Ilmeinen vaihtoehto on Dukakis".

Atlanta Journal-Constitution kirjoittaa, "Vuosisikymmenien konservatiivisin kahdeksanvuotinen hallituskausi on päätymäislleen. Kumpi tahansa kandidaatti saa muutoksen aikaan." "Ilman muuta on selvää," lehti kirjoittaa, "Dukakis valitsisi uudemman polun. Hänen valintansa olisi parempi kansallemme."

St. Louis Post-Dispatch sanoo "Tulevaisuuden näkemyksissä, arvoissa ja harkintakyvyssä Michael Dukakis päihittää George Bushin. Hänen tunteellinen vetovoimansa saattaa olla puutteellinen, mutta hänen terve järkensä, myötätuntonsa ja moraalinen vastuunsa ovat ylivoimaisia.

Sekä Chicago Tribune että Chicago Sun-Times kannattavat Bushia, joskin innostuksen taso on eri asteista.

SunTimes päätyi Bushiin myötätunnon johdosta, sanoen tämän olevan historian kokeneimman presidenttiehdokkaan". Lehti kutsui Dukakisin ulkopoliittikkaa "puutteelliseksi" ja kritisoi hänen lupauksiaan uusista "ohjelmista, mitkä eivät muka maksa mitään."

Tribune kritisoi Bushin "pohjatonta" kampanjaa ja "todella kurjan kilpakumppanin" valintaa.

Vermontilainen Burlington Free Press päätyi Dukakisiin, koska "Nämä vaalit päättävät, tuleeko Reaganin vallankumouksesta Reaganin perintö, mikä jää meidän, lastemme ja heidän lastensa kiusaksi aina seuraavalle vuosisadalle asti."

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- Finlandia Foundation, Boston Chapter
- Arto Noras in New York Debut
- Not him again!
- Celebration in Connecticut

Sisäsivuilla:

- Tutustumismatkalla Kaunialan sotavammalasairaalaan sivu 2
- Connecticutin kulmilla sivu 5
- Floridan kuulumisia sivu 6
- Fitchburgin ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Videonauhurit perhe-elämässä

Televisio muutti ja mullisti amerikkalaisen perheen vapaa-ajan vieton täysin toisen maailmansodan jälkeen. Ainoastaan videonauhurilla on ollut vastaavanlainen vaikutus perhe-elämään.

Viimeisten kymmenen vuoden aikana mikään muu kodinkone tai laite ei ole pystynyt voittamaan sitä myyntimarkkinoilla. Tilastojen mukaan 60 prosenttia amerikkalaisista kodeista omistaa ainakin yhden videonauhurin. Nousu on 10-prosenttinen vuodesta 1982. Viime vuonna amerikkalaiset vuokrasivat yli kaksi miljoonaa videokasettia ja ostivat toiset 65 miljoonaa. Rahallinen yhteissumma nousee \$6.4 miljonaan.

Monessa suhteessa asiantuntijoiden mielestä videonauhurilla on tuntuvasti positiivisempi vaikutus perhe-elämään kuin esimerkiksi televisiolla. Tilastot osoittavat kunkin perheenjäsenen katsovan televisiota yksinään, mutta videoita katsotaan perheittäin. Videokauppaan lähdetään koko sakilla, yhdessä valitaan ja päätetään mikä video valitaan ja kotona katsominen ajoitetaan kaikille perheenjäsenille sopivaan aikaan. Videonauhuri yhdistää, televisio hajaannuttaa.

Asiantuntijat pitävät positiivisena myös sitä, että katsoja itse kontrolloi nauhuria: katsomisajan voi valita oman aikataulunsa mukaisesti, katsomisen voi keskeyttää, jos haluaa vaikkapa keskustella näkemästään (televisio sen sijaan kontrolloi katsojaa, kommentit pitää säästää ohjelman loppuun).

Oikein käytettäessä videonauhuri voi olla myös hyödyllinen työkalu. Monet koulut käyttävät videokasetteja apunaan opetustyössä. Niistä on suurta apua opiskeltaessa vieraita kieliä tai kirjallisuutta, esimerkiksi Shakespearen näytelmiä. Kotona nauhuria voi olla apua erilaisissa rakennus- ja korjauspuhissa.

Jotkut opettajat ovat kuitenkin huolissaan videokasettien liiallisesta katsomisesta. Niitten tulisi olla vain apuväline, niitten ei tulisi koskaan syrjäyttää lukemista. Pelkona on, että tietoa hankitaan yhä enemmän ja enemmän visuaalisin keinoin ja kirjallinen tieto saa jäädä taka-alalle.

Vanhempien tulee myös osata ohjata lapsiaan oikean katsomismateriaalin valinnassa. Markkinoilla on runsaasti täysin rosäksi luokiteltavaa viihdettä, mikä on myös lasten ulottuvilla. Niinpä vanhempien tulee osallistua materiaalin valintaan eikä jättää sitä lasten tai myyjien vastuulle.

Matti Kivelä ja Hugo Rainio haavoittuivat Ilomantsin taistelussa 1944.

Kuva: Maila Andersson

Kaunialan sotavammassairaala

Sairaalan omistaa sotainvalidiiden veljesliitto. Valtio vastaa sairaalan käyttökustannuksista sotavammalain mukaisesti perusteilla. Sairaalan laajennus- ja uudistamistyöt toteutettiin pääosin menestyksellisen kansalaiskeräyksen tuottamin varoin.

Sairaalan toiminta käynnistyi osittain syksyllä 1978 ja koko laajuudessaan vuonna 1980. Nykyään laitoksessa on 247 (ennen 220) paikkaa, joille vuosittain sisäänkirjotetaan noin 2,000 sotainvalidia eripuolelta Suomea.

Sairaalan kokonaispinta-ala on 14200 neliometriä ja tilavuus 55000 kuutiometriä. Tämän kokoinen laitos vaatii myös paljon henkilökuntaa, jonka kokonaisvahvuus on 300. Lääkäreitä on 14, joista kuusi neurologia, kaksi röntgen- ja viisi sisätautien erikoislääkäreitä sekä yksi ortopedi. Hoitohenkilökuntaa on 142.

Laitoshoidon hakevalta edellytetään, että sotavamman haitta-aste on vähintään 30 prosenttia ja että potilasta ei voida vaikean vamman tai sairauden takia hoitaa kotiloissa.

Sairaalaapaikkaa sekä tutkimusta poliklinikalle on haettava tapaturmavirastolta, jolle hakemuksen ohella on toimitettava lääkärintuomio terveydentilasta.

Sotainvalidiiden sairaalalapeluiden tarve on edelleen suhteellisen suuri: Kaunialassa niitä pyritään antamaan mahdollisimman monelle sodassa vammautuneelle.

Sairaansijojen käyttö ja polikliininen toiminta

Sotainvalidiiden sairaalalapeluiden tarve on edelleen suhteellisen suuri: Kaunialassa niitä pyritään antamaan mahdollisimman monelle sodassa vammautuneelle.

Sotainvalidiiden sairaalalapeluiden tarve on edelleen suhteellisen suuri: Kaunialassa niitä pyritään antamaan mahdollisimman monelle sodassa vammautuneelle.

Sotainvalidiiden sairaalalapeluiden tarve on edelleen suhteellisen suuri: Kaunialassa niitä pyritään antamaan mahdollisimman monelle sodassa vammautuneelle.

Sotainvalidiiden sairaalalapeluiden tarve on edelleen suhteellisen suuri: Kaunialassa niitä pyritään antamaan mahdollisimman monelle sodassa vammautuneelle.

Tutkimuksen ja hoidon tarkeituksena on selvittää sotavamman nykytila ja vammaisen yleinen terveydentila, todeta mahdolliset piilevät sairaudet ja tarkistaa pitkäaikais-sairauksien hoito-ohjelmat.

Tavoitteena on mahdollisimman hyvä fyysinen ja psyykinen kunto sekä myös luoda edellytykset selviytymiseen kotihoidossa.

Virkistys ja vapaa-ajan toimintaa

Virkistys- ja vapaa-ajan toimintaan on Kaunialassa varsin hyviä mahdollisuuksia. Rakennusta ympäröivässä luonnossa voi tehdä kävelyretkiä kukin kuntonsa mukaan. Sauna- ja uimahallitilat ovat potilaiden käytössä kaikkina päivinä, samoin kuntosalit.

Täällä voi harrastaa monenlaisia eri aiheita kuten: posliinin maalausta, savi- ja koritöitä. Näin harastustiloissa kauniita käsitöitä kuten: himmeliä, shaalit, poppanat ja ampelit jne.

Askarteluohjaajat Aino Määttä ja Hilka Maskola kertoivat, että potilaiden halun mukaan askarrellaan. Näitä tuotteita myös myydään ja niillä on ollut oikein hyvä menekki.

jatkuu seuraavalla sivulla

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid at Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR Marita Cauthen
BUSINESS MANAGER Jonathan Ratila

RAIVAAJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 am to 4 pm

TELEPHONE (508) 343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. - \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Nimipäivät

Lokakuun 21 p., Ursula
Lokakuun 22 p., Anitta, Anita, Anja

Lokakuun 23 p., Severi
Lokakuun 24 p., Asmo
Lokakuun 25 p., Sointu
Lokakuun 26 p., Amanda, Manta, Niina
Lokakuun 27 p., Helli, Helle, Hellä, Hellin

Lokakuun 28 p., Simo
Lokakuun 29 p., Urmas
Lokakuun 30 p., Eila
Lokakuun 31 p., Artturi, Arto, Arttu

Marraskuun 1 p., Lyly
Marraskuun 2 p., Topi, Topias
Marraskuun 3 p., Terho

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1988: Yhteensä: \$4,206.48

Ilmari Hillin muistolle
(kuoli lokak. 4, 1988 Floridassa)
Eva ja Wilho Mukku, Spring Hill, FL \$15.00

Lillian E. Harding, Westboro, MA \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

KAUNIALAN ...
jatkoa etusivulta

Viljo Salonen on ollut Kaunialassa jo 25 vuotta. Hän on syntynyt 1922 ja haavoittui Maaselän kannaksella 23.4.1944. Kaikki hänen harjatyönsä ovat etukäteen tilattuja. Materiaalina on naillon ja myös oikea harjas.

Kuva: Maila Andersson

Sairaallateologi käy Kaunialassa kerran viikossa ja tällöin kokoontuu myös hengellinen ryhmä. Kerran kuukaudessa järjestää Kauniaisten seurakunta hartaustilaisuuden sairaalan juhlasalissa.

Kaunialassa vierailevat ryhmät järjestävät ohjelmallisia tilaisuuksia ja hankkivat ohjelman suorittajia.

Potilaiden oma yhdistys, Toverikunta, järjestää retkiä teattereihin, konsertteihin ja erilaisuuksiin lähiseudulla. Viimeksi on tehty retki Kekkosen museoon Tamminiemeen.

Kerran viikossa Toverikunta esittää elokuvia kuntosalissa. Potilaskirjasto on käytettävissä ja sairaalassa toimii vielä erityinen "Radio Kauniala" lähettämällä ohjelmaa kerran viikossa.

Kaikkialla näytti olevan puhdasta ja siistiä, kukkia pöydillä. Hyväntuulisen näköistä henkilökuntaa liikkui sisä- ja ulkotiloissa auttaen kaikin tavoin sotainvaliidejamme.

Riittävä toiminta ja liikunta on täällä otettu hyvin huomioon, sillä riittävä toimeliaisuus ja liikunta pitää sekä mielen että kehon reippaana.

Kaunialan ilmoitustaululla oli Urho Kekkosen kiteyttämä mietelmä: "Kaikki syyt, jotka

estävät meitä säännöllisesti liikkumasta, ovat tekosyitä".

Ruumiilliseen hyvinvointiin kuuluvat myös monipuoliset ateriat. Mainitsen tässä vain muutaman ja ne kyllä tuovat jo veden kielelle; lohilaatikko, herkkusieni-täyte pihvi, mantelikala, karjalanpaisti, vatkatu puolukkapuuro, aprikoosikiisseli, suklaapuuro ym.ym. herkkuja.

Hyvänä apuna minulle oli tietojen saamiseksi ylilääkäri professori Leo Jarho. Hänelle paljon kiitoksia.

Maila Andersson

Naisten rattijuoppous yleistyy

Naisten rattijuoppous on kansainvälisten tilastojen mukaan yleistymässä. Ruotsissa on rattijuoppouksesta kiinni jääneiden naisten määrä nelinkertaistunut parinkymmen viime vuoden aikana. Tämä ilmeni Tukholmassa hiljattain pidetyssä kansainvälisessä tutkijakonferenssissa, jonka teemana oli Nainen, alkoholi ja liikenne.

Miesten osuus kaikista rat-

Reagan saanut Kalevalansa

Vuosi 1988 on Suomen ja Yhdysvaltain suhteissa ollut hyvin merkityksellinen. Presidentti Ronald Reaganin uudenvuodentervehdys suomalaisille avasi Suomi-USA-ystävyyden kaikkein korkeimmalta tasolta.

Kun presidentti mainitsi, että Delawaren siirtokunnan rakensivat rohkeat, sitkeät ja urheat suomalaiset ja jatkoi, että "siirtokunnan nimi olisi hyvin voinut olla 'New Finland' niin sen olisi pitänyt antaa jokaiselle suomalaiselle ja amerikkansuomalaiselle ikäänkuin itseluottamusruiskeen.

Sitten kun presidentti Ronald Reagan lisäsi, että "me ihailemme sitä rohkeutta ja sisua" -joka siis on suomalaiselle perinnöllistä - niin hän tarkoitti sekä mennyttä että nykypäivää.

Hän vakuutti olevansa "erityisen ylpeä pitkäaikaisista siteistämme ja läheisistä yhteystämme Suomeen". Sittemmin hän vielä jatkoi, että "amerikkansuomalaisten panos on edelleen merkittävä amerikkalaisessa yhteiskunnassa".

Presidentti Ronald Reaganin tervehdys oli vain alku-soittoa sille, mitä seurasi jatkossa. Ensinnäkin Reaganin ulkoministeri George Schultz kävi Suomessa useita kertoja ja hänelle Suomessa osoitettu kohtelu viritti Reaganin mielen siihen että hän pysähtyi Nancy'n kanssa "epäviralli-

selle" vierailulle Suomessa matkatessaan keväällä Moskovaan.

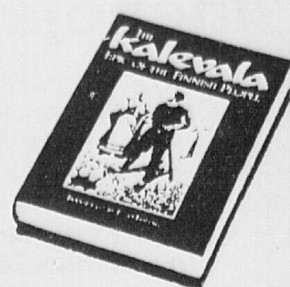
Hän oli Suomessa toukuussa samaan aikaan kun amerikkansuomalaisen Eino Fribergin kääntämä uusi Kalevala julkaistiin Suomessa, jolloin Friberg myös kävi Suomessa.

Valitettavasti Amerikan Suomessa toimiva suurlähetystö ei pystynyt järjestämään Eino Fribergille tilaisuutta luovuttaa uutta käännöstä Kalevalasta suoraan Reaganille Helsingissä.

Nyt teos on matkannut Valloiseen taloon, ja presidentti Ronald Reagan on kiitollisin mielin vastaanottanut sen ja ilmaissut kiitoksensa kirjeellä teoksen lähettäjälle Suomalais-amerikkalaiselle kirjallisuusyhdistykselle Turkuun.

Se, että emme saaneet luovuttaa uutta Eino Fribergin Kalevalaa suoraan presidentti Reaganille ja Nancyille, johtui siitä, että Reaganilla oli erittäin tiukka virallinen ohjelma Helsingissä ja hänen oli myös saatava aikaa sopeutua aikaeroihin, sillä hänellä olivat tiukat ohjelmat odottamassa Moskovassa.

Presidentti Reagan on nyt kuitenkin jo selailut kansalliseepostamme ja varmaan todennut, kuten suuret määrät muitakin amerikkalaisia, että Suomella on hieno ja arvokas

kansallinen perinne, joka pursuaa nyt ulos Fribergin tulkinnan mukaisesti ja antaa lukijalle visuaalisen kuvan professori Björn Landströmin kuvituksella siitä, että teos on aitoa suomalaista perinnettä kuvaava yksi maailman huomatuimmista eepoksista.

John O. Virtanen

Reagan kiitti Kalevalasta

Kalevalan amerikanenglannoksen turkulainen puuhami- es, konsuli John O. Virtanen hymyi kaksi viikkoa sitten le- veästi. Posti toi presidentti Ronald Reaganilta kirjeen, jos- sa tämä kiitti omasta Kalevala-kappaleestaan.

- Kyllä kirje sydäntä läm- mitti. Parempaa lahjaa emme voi saada.

Konsuli John O. Virtanen on suomalais-amerikkalaisen kirjallisuusyhdistyksen puheenjohtaja ja uuden Kalevala-käännöksen puuhaaja.

Konsuli Virtanen sai kaksi viikkoa sitten 7. syyskuuta päivätyt kiitoskirjeen.

- Kirje tuli maapostissa. Noudattavat näköjään talout- ta, kun on äänestysvuosikin, Virtanen naureskelee.

Virtanen ei malttanut viedä Valkoisen talon kirjettä avaa- mattomana kotiin asti, vaan lu- ki ahmien sen jo postireissul- la.

Jos kuvaaja olisi ollut pai- kalla, niin olisi saanut kuva- tuksi leveän hymyn. Kyllä kirje sydäntä lämmitti. Kirjeestä näkee että Reagan ei kirjoit- tanut sitä vain kohteliaisuu- desta vaan tarkoitti mitä sa- noi. Kirje todistaa, että presi- dentti on selailut Kalevalaa. Parempaa lahjaa emme voi saada, sanoo Virtanen.

Kalevalan 6,700 kappaleen ensipainoksesta Yhdysvaltoihin on lähtenyt 2,500 lahja- kirjaa. Saajina ovat kirjastot, yliopistot ja lehdistö. Kukin senaattori, kuvernööri ja uusi kansanedustaja saa lisäksi o- man Kalevalansa.

Ensi vuonna käännöksestä otetaan toinen painos.

- Kalevala-käännös on pa- ras käyntikortti, mitä Suomes- ta Yhdysvalloissa voi antaa, uskoo John O. Virtanen.

Hyvästi Malediivit

Maailman viimeiseksi turis- tiparatiisiksi mainostettu Ma- lediivien saariryhmä on tu- hoon tuomittu.

Kolmen vuoden kuluessa

loppuu juomavesi, ja kolmen- kymmenen vuoden päästä meren pinta on jo noussut niin paljon, että monin paikoin vain muutaman metrin veden ylä- puolelle kohoavat saaret muut- tuvat matalikoiksi.

Näin uskoo ruotsalaisleh- den Dagnes Nyheterin haas- tattelema paikallinen ympäris- töekspertti. Myös YK on ryh- tynyt tutkimaan, mitä saarten ja ainakin niiden 200,000 a- sukkaan ja tuhansien turistien juomaveden turvaamiseksi o- lisi tehtävissä.

Noin 1,000 saaresta koos- tuvat Malediivit sijaitsevat In- tian eteläkärjen länsipuolella. Malediivien tasavalta itsenäis- tyi 1965 Englannin alaisuus- desta.

Sinne on viime vuosina suun- tautunut yhä sankempi turis- tien virta mm. Suomesta ja muualta Euroopasta.

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenläm- mittäjä, Nippa Energy-Maid kes- kuslämmityslaitteita, Nippa Wildfire Campstoves, saunakiu- kaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213 Bruce Crossing, MI 49912 (906) 827-3906 Jälleen myymiä halutaan

MOODY'S DINER and CABINS

Erikoisia päivällisiä Curb-palvelus

KOTITEKOISET LEIVOKSET WALDOBORO, MAINE

Marmorisia ja graniittisia hautakivia

BOLSTER Monumental Works JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26, Oxford, Maine Puh. Norway 743-2673

SOAPSTONE

Lähetäkää minulle korvauksetta TuliKivi-lehti 1988.

NIMI
OSOITE
PUHELIN

TULIKIVI
The New Alberene Stone Company Inc.
P.O. Box 300, Schuyler, Virginia 22969 USA
tel. 804-831-2228, 804-831-2677

Matkailutulot kasvavat menoja vinhemmin

Ensimmäistä kertaa vuosiin Suomen matkailutulot ovat kasvaneet nopeammin kuin matkailumenot. Tieto on tammi - kesäkuulta.

Käänteestä huolimatta matkustustaseen vaje jatkaa kasvamistaan. Tänä vuonna valuuttaa virtaa ulkomaille arviolta kolme ja puoli miljardia markkaa enemmän kuin turistit tuovat Suomeen.

Matkailun edistämiskeskuksen MEK:n johtaja **Bengt Pihlström** sanoo, ettei suomalaisten silti tarvitse hillitä ulkomaan matkailuaan.

Matkustustase on osa vaihtotasetta, joka kertoo tuonnin ja viennin suhteesta markkoina. Viime vuonna vaihtotase oli alijäämäinen yli yhdeksällä miljoonalla markalla eli tuonti oli sen verran suurempi. Matkustustaseen osuus summasta oli kolmannes.

Tänä vuonna matkustustaseen vajeen ennustetaan nousevan noin kolmeen ja puoleen miljardiin. Vaje on kasvanut noin puolella miljardilla vuositaitin vuodesta 1982 lähtien.

Suurin osa kasvusta johtuu lomamatkailun hurjasta lisääntymisestä. Matkustustaseessa ovat mukana myös liikematkat, mutta niiden osuus on huomattavasti vähäisempi kuin vapaa-ajan matkailun.

Kansainvälistymistä ei pitä hillitä

Matkustustaseen vajeesta on osaltaan haittaa Suomen kansantaloudelle. Vaje vaikuttaa kilpailukykyyn. Pihlström sanoo, ettei suomalaisten lomamatkailijoiden silti tarvitse tuntea syyllisyyttä.

Syyllisyys on liian voimakas sana. Jonkin verran kyllä ihmetyttävät sellaiset ihmiset, jotka matkustavat vain ulkomaille ja jättävät tutustumatta kotimaahansa, Pihlström sanoo.

Moitteestaan huolimatta Pihlström ei kehota ihmisiä matkustamaan nykyistä harvemmin muihin maihin.

- Kyse on kansainvälistymisestä. Suomen talous on toiminut hyvin ja antanut kansalaisille mahdollisuuden nähdä maailmaa, Pihlström ymmärtää.

Pihlström arvelee, että matkustustase saadaan tasaantumaan lähelle nollaa aikaisintaan vuosituhannen vaihteen tienoilla. Hän huomauttaa, että suomalaiset eivät käytä rahoistaan vielä yhtä suurta osuutta ulkomaan matkailuun kuin muut pohjoismaalaiset.

- Jossain vaiheessa varmasti tulee katto vastaan, mutta ei vähään aikaan. Tähän vaikuttavat jo ilmastollisetkin syyt. Etenkin myöhäissyksyllä ja talvella suomalaiset matkaavat ulkomaille.

jatkuu sivulla 6

Matkojen hinnat eivät vaikuta matkustustaseeseen. Vajeen aiheuttaa se, että suomalaiset kuluttavat ulkomaille enemmän rahaa kuin turistit Suomessa.

FINLAND HAS NEVER BEEN FRIENDLIER

350 YEARS[®]
OF FINNISH
AMERICAN
FRIENDSHIP
1638-1988

FARES HAVE NEVER BEEN LOWER

NEW, LOW ROUNDTRIP FARES TO HELSINKI

	MIDWEEK	WEEKEND
NEW YORK CITY	\$548	\$598
SEATTLE		\$648
LOS ANGELES	\$648	\$698

In recognition of the arrival of the first Finnish settlers to the new world 350 years ago, the U.S. Congress has designated 1988 as the National Year of Friendship between the United States and Finland.

In recognition of this declaration, we are pleased to offer new, low Special Friendship Year Fares to Helsinki. These fares will be in effect from October 1-December 11, 1988, December 25, 1988-March 24, 1989 and April 3-April 30, 1989.

Of course, for fares this low, there are some restrictions. You must stay a minimum of 7 days and a maximum of 21 days. Reservations must be made at least 21 days prior to departure and payment must be made within 48 hours of making reservations. In the event of a cancellation, the penalty charge will be 50% of the airfare. Taxes are not included. Seats at these fares are limited and may not be available on every flight.

For more information, contact your travel agent, or call Finnair, 800-223-5700 (In New York, 212-889-7070).

 FINNAIR

San Diego, California

Nivalan 44 hengen mieskuoro pitää konsertin torstaina, marraskuun 17 p:nä kello 8:00 illalla Calvary Lutheran seurakunnan uudessa Morton Hall rakennuksessa, mikä on samalla tontilla kuin kirkko, 3060 54th Street, San Diego, Ca. 92105.

Sisäänpääsy ja tarjoilu loppussa ovat maksuttomat.

Kolehtitulos jaetaan Lutheran Border Concerns Ministry'n kesken. Lutheran Border Concerns Ministry palvelee ruumiillisella, henkisellä ja hengellisellä arenalla rajamme toisella puolella.

Tilaisuuteen voi tuoda vaatteita, kaiken kokoisia, aikuisille ja lapsille, jotka LBCM toimittaa huolellisesti perille.

Konsertissa saamme lyhyesti kuulla Mr. Manuel Cruzin selitystä työstä. LBCM siirsi toimistonsa Calvary seurakunnan huoneisiin syyskuun 15 p:nä.

Ilmoitus tilaisuudesta menee kaikille San Diegon piirikunnan 78 luterilaiselle seurakunnalle.

Konsertissa saamme tervehdyksen myös Suomen konsuliilta Bert J. Saloselta. Toivomme pastor Edmund Ahon osallistuvan Concordia seurakunnasta Chula Vistasta, kuin myös Calvary seurakunnan pastorilta Donald Olsonilta.

Calvary seurakunnan Friendship Club on tervehtimässä juhlaikansa. Kahvitarjoilun järjestää Ms. Nancy Riikonen, House of Finland järjestön presidentti, muitten avustamana.

Alex Wm. Koski

Sana Sieltä - Sana Täältä

On eletty jännittäviä aikoja. Kaksi viikkoa olympialaisia ja sitten ne poliittiset Debatli-illat. Sarlessin nenä oli telkkarissa kiinni koko kisojen ajan ja häntä ei saanut häiritä, muuten räjähti.

Koetin opettaa Efrain kissaa kutsumaan papan ruualle, mutta eihän tuo tyhmä sitä oppinut. Poliisipillillä puhalsin niin, että tienoo kaikui ja isäntä ilmestyi pöydän ääreen.

Ei se riittänyt, että vahti kisoja telkkarista, piti vielä Osmo Pietilän kanssa analysoida joka ainoa laji puhelimesta.

Puhutaan tyttöjen pitkistä puhelinistunnoista!

Kylätie on hiljentynyt, syksy on siihen pysähtynyt. Virta kuljettaa värillisiä lehtiä kohti sillan korvaa, josta ne ajautuvat aavemille vesille ja kenenkäs rantaan sitten uupuvat?

Villilinnut liikuskelevat ihmisten lähetyksillä, on näes metsästyskausi ja ne etsivät turvaa. Senkin metsästäjät! Meidänkin aidan viertä tepastelee fasaaneja ja villisorsia.

Syksy tuo aina mieleen matluutta ja apeutta, että paras on kun lähdetään Floridan Turistihaalille puuron keittoon.

Pakkastuuli se lännätti Elsa ja Lauri Lindeenin pollenkin maantielle marja, mehu- ja omenasäkkien kanssa. Kun ei Lauri nyt vaan laita niitä ryynejä likoon ennenkuin me ehdimme apuun.

Karjalaiset purnasivat että heille aina annetaan maaliskuun työvuoro Turistihaalilla eli KP (kitchen police) tietäen, että maaliskuu on kaikkein vilkkain turistikuukausi.

Nyt isoiset määräisivät joulukuun ja sehän on oikea puurojen-puuro aikaa. Silloin finnit lusikoivat poskeensa monet joulupuurot marjasoppineen. Mutta hauskaa hommaa se on iloisessa ja rattoisassa seurassa.

On täällä sykyisessä Volontownissa ollut virkistäviä hetkiäkin. Kujalat ja Ampujat järjestivät komeat pileet Aurahaalille ystäville ja naapureille.

Oli juotavaa, hyvää ruokaa, komea kakku ja Mrs. Sipilän kuuluisaa pullaa. Mäkipuro viihdytti soitolla ja lauluilla ja tuo monitaitomies Arvid Sjogren pelleili Isontalon Anttina!

Samana päivänä oli Canterburgissa syntymäpäivät Lempi Paloselle. Sen tilaisuuden lapset järjestivät.

Kujalat ja Hellen Seele kävivät hiljakkoin Idan tyttären-tyttären häissä. Juhla oli järjestetty merelle, liekö oikein huvipurussa juhlistu.

Naisten ompeluseura, se joka ei ompele, kokoontui Vieno Mällisellä ja seuraava kokous on May Westerlundilla.

Sylvia Aarnio oli myös läsnä Vienon luona, hän on muuttanut asumaan Volontowniin. Sukulaisia on vierailut monessa kodissa aivan Suomesta asti. Vienolla ja Tynnellä oli komea serkkupoika Minnesotasta ja taisi Venla Oksasella olla myös tupa täysi sukua.

Aino ja Eric Williams ovat Kanadan matkalla.

Esteri Markkanen oli leikkauksella ja on nyt jälkihoidossa Wintonbury Continuation Care Centerissä, Bloomfield, Conn:ssa.

Rajan taa menneitä on monta: Paul Laine, Fanny Kangas, Arnold Valtonen, jonka keskeneräinen talo seisoo Beach Pondin rannalla kaivaten isäntää. Helmi Välimäki nukkui myös pois ja Mirjam ja Olavi Kurko järjestivät kauniit hautajaiset.

Otto Len Pussinen, tuo paljon urheilulle uhrannut mies on myös poissa. Hän oli Uuden Englannin Maratonkomi-

tean puheenjohtaja ja tuotti Suomesta monta maratonjuoksijaa, jotka niittivät kunniaa suomen urheilulle. Silloin kun finnit vielä pärjäsivät! Hän perusti myös F.A.A. Clubin tänne.

Sarlessi on pessyt, vahanut ja kengittänyt Pollen, että ei tässä nyt muuta kun pakata hyntteet kokoon, ovi lukkoon, aita kiinni, pussata kissan vonkale, joka jää Arne Kujalan hellään hoitoon. Ja sitten painua maantielle kaikkien muiden muuttolintujen joukkoon päämääränä Floridan lämpimät. Hyvästi Volontown!

Hertta Odell

Henkilötiedustelu

Suomen New Yorkissa, NY, oleva **yääkonsulinvirasto** (os: Consulate General of Finland, 540 Madison Avenue, New York, NY 10022 - puh. 212-832.6550) pyytää tietoja seuraavista henkilöistä jätetä omaisistaan:

Clark, ent. Levomäki (Levo), s. 15.5.1913, asunut Jamaica, NY.

Davalos, Liisi; s. 20.1.1907, k. 1979 NYC.

Gardner, Mabel S., s.2.8.1918; Asunut Kaliforniassa.

Haverinen, Juho Heikki; s. 5.2.1891 Kuhmo; USA:han 1909.

Kenttä, Eric Gustaf; s.20.8.1922; k. 7.5.1969 Seattle, WA.

Kuusimäki, Juho Arvid; s. 8.2.1895 Pomarkku; puoliso Hilma Kristina, ent. Mäki; s. 2.4.1891.

Laaksonen, Yrjö Anshelm; s. 1.1.1898; **Simola**, Kalle Paavali; s. 25.1.1896; k. 31.10.1976.

McKinnon, ent. Kantola, Juana; asunut Butte, MT.

Möilanen, Aimo Wendell; s.6.1.1920 Fitchburg, MA.

Mortensson, ent. Heinonen, Salme; s. 2.5.1903.

Ranta, ent. Arvela, ent. Suominen, Juho Eino; s. 12.6.1894; k. 27.7.1967 CA.

Riihelä, Saima; s.12.3.1897 Miehikkälä; k. 19.2.1973.

Rosen, ent. Leskinen, Isa Mary; s. 4.2.1900; k. 7.1.1978 Palm Beach, FL.

Saari, ent. Rinta-Luopa, Fanni Helena; s. 5.10.1894; puoliso Kustaa Jalmari Saari; s. 6.7.1893; tyttäret Elizabeth ja Helen, asuneet NYC.

Sihvola, Vieno; s. 12.10.1909 Artjärvi; puoliso Valto; s. 14.1.1912 Nastola; USA:han 1962.

Suomen Pääkonsulinvirasto

Finland House
540 Madison Avenue
New York, N.Y. 10022
Puh. (212)832-6550

Pääkonsulinvirasto on yleisölie avoinna passi-ym. asioissa maanantaista perjantaihin klo 10-1 välisenä aikana.

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

SUOMALAINEN PAIKANVÄLITYSTOIMISTO

HILDA KOTILA ja
VIRGINIA KOTILA MUHLBERG

Hyviä paikkoja saatavana
Soittakaa (212) 288-6562
tai kirjoittakaa osoitteella:

FINNISH EMPLOYMENT
AGENCY INC.

206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

DANIELSON OIL CO.

ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping

Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

THE FINLANDIA FOUNDATION Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of
the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC.

FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220

In continuous service to the community since 1849

The Robert H.

Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

Floridan kuulumisia

Tropiikin portilta

nin poliisijoukot kupari-kaivoksille ammuskelemaan ketä sattui niiden pyssyjen maalitauluiksi.

Pahin päätös lakkoajalla oli Calumetin italialaishaalissa, jossa vietettiin joulujuhlaa. Lakko-

Suomen painettu sana on ruvennut kertomaan Amerikan suomalaisista ja heidän työstään enemmän kuin aikaisemmin.

Hiljattain "Seura", joka sanoo olvensa "Suomen suurin perhelehti", antoi laajahkon selostuksen Michiganin Kuparisaaresta ja sen verisistä työtaisteluista.

Lakkoilut Kupari-kaivoksissa toivat raakamaiset Pinkerto-

laisten lapset olivat mukana. Joku huusi "Fire", ja aiheutti hillittömän pakokauhun, jossa ihmisiä, varsinkin lapsia, poljettiin sisään päin aukeavien ovien salpaukseen. Iloisesta joulujuhlasta syntyi suuret hautajaiset.

Helsingin Sanomat siirtolaisistakin

"Sitkeät suomalaiset ovat rakentaneet Amerikkaa 350

vuotta", sanoo Helsingin Sanomien kuukausiliite huhtikuun numerossaan etusivulla.

Kannessa on suomalaisen miehen kuva, Ben Wirkkala, keksijä, öljyporaaja, metsämies. Hän on toisen polven amerikkalainen.

Ben Wirkkala keksi menetelmät kuinka jättiläisuuria tukkeja kaadettiin ja kuormattiin vankkureille, jotka ohjattiin kaupunkeihin ihmisten ihailtaviksi.

Michiganin Kuparisaaren asukkaista tuntuu hauskalta lukea kuinka Helsingin Sanomien kirjoittaja kertoo "Calumetin suurista rautakaivoksista, jotka ovat lähettäneet maailmalle viimeiset rautalastinsa kymmenen vuotta sitten.

Lehti sanoo, että Calumetissa asuu vielä noin 400 ihmistä.

Jos tässä Kuparisaari pantiin tuottamaan rautaa, niin täytyy herkutella ajatuksella, että virheitä näyttää tulevan kaukaisilta kirjoittajilta. . . Kuukas meistä kirjoittajista heittää viimeisen kiven?

Ei nyt enää ovia kiinni

Pekka Jauho, suomalainen ajattelija, tahtoo tietelleen lisää kansainvälistymistä. "Ei enää ovia kiinni", varoittaa hän.

Mr. Jauho sanoo suomella olevan niin syrjäinen asema, että sen täytyy turvautua muiden kansojen edistysmenetelmiin.

Emäntäkapina

Suomen Kuvalehti esittelee Suomen nuoren koulutetun emäntäpolven, joka ei enää alistu elätksi. Lehti sanoo: "Veroloukosta nousee emäntäkapina. Maatilojen emännät vaativat arvostusta työlleen ja oikeudenmukaista verokoh- telua.

"Elättinä kohtelu riittää nyt".

Kuka jakaa kenen vaalitappioita?

Kommunistit häviävät nykyisin Suomen vaaleissa. Ketkä jakavat kommunistien tappiot? Kokoomus ja kristilliset saavat nyt jakaa ne tappiot hyväkseen eduskuntavaaleissa, päätteläe Suomen Kuvalehti.

Reino W. Suojanen

Finnish American Rest Home, Inc.
1800 SOUTH DRIVE, LAKE WORTH, FLORIDA 33461-6199

Lokak. 20, 1988

Perjantaina 15 pv. lokakuuta kotiamme kohtasi kaksi surusanomaa, Matilda Auvinen kuoli 96 vuoden ja John Lampi 87 vuoden ikäisenä. Otamme osaa omaisten suruun.

Matilda Auviselle pidettiin muistotilaisuus tiistaina, jossa pastori Salo piti tunnelmallisen muistojuhlan, Tili-tä-dille. Muistopuheita pitivät myös pastori Törmälä, Katri Ekman ja Terttu Mäki.

Keskiviikkona meillä oli lokakuussa syntyneiden "synt-tärit". Sairaskodissa klo 2 ja Lepokodissa klo 3. Kenttähaalin naiskuoro antoi kauniin musiikki- ja lauluohjelman molemmilla puolilla. Säestäjänä toimi Janet Kivi.

Torstaina vietimme Mr. John Lampin muistojuhlaa, jossa Eino Salo jälleen piti lämminhenkisen puheen ja antoi kauniin musiikkiohjelman asukkaamme muistolle.

Perjantaina hartaushetkeä vietettiin rovasti ja Impi Hei-

manin seurassa. Sydämelliset kiitokset taas teille kaikille ohjelmasta näissä tilaisuuksissa, sekä kaikille kotimme rakkaile auttaville käsille, ulkoiluttajille jne. Samoin kiitos kirjailija Aune Esteri Lillylle hänen kirjalahjastaan.

Huom! Lepokoti järjestää Kahviaiset Annan Majassa torstaina 27 pv. klo 1.00. Näissä kahviaisissa vierailee Suomen sotaveteraaneja ja lottia Mr. Paul Talven johdolla. Tervetuloa mukaan iloiseen iltapäivän viettoon.

Huom! Lepokotiyhdistyksen vuosikokous on Annan Majassa 29 pv. klo 1.00 iltapäivällä. Kokouksessa jaetaan tiliraportit ja tarjotaan kahvit. Lepokotiyhdistyksen jäseniä pyydetään ystävällisesti ilmoittamaan mahdolliset osoitteenmuutokset Lepokodin toimistoon.

Hyvää oloa ja elämän iloa
Elina Kuronen

MATKAILUTULOT . . .
jatkoa sivulta 4

Suomen arvo nousee koko ajan

Matkustustaseen vajeen villiä kasvua koetetaan hillitä houkuttelemalla turisteja Suomeen. Pihlström uskoo, että Suomen arvo matkailumaana kohoaa tulevaisuudessa.

- Luonto on täällä puhtaampaa kuin muualla Euroopassa, täällä on turvallista ja palvelut toimivat. Osa turisteista tulee katsomaan modernia Suomea. Ensi vuonna panostamme kongressi-auto- ja talvimat- kailun kehittämiseen, Pihlström kertoo.

Pihlström iloitsee siitä, että ensimmäistä kertaa vuosiin matkailutulot ovat kasvaneet vinhemmin kuin matkailume- not. Näin siitäkään tapahtunut, vaikka vuoden lomamatkailu on lisääntynyt neljänneksellä.

Myönteistä käännettä voi osaksi selittää sillä, että Suomen hintataso on noussut. Pihlström ei usko kaiken selittyvän tällä, vaikka ei osaa kohdentaa kiitosta mihinkään erityiseen.

-Matkailutulojen uusi kasvu alkoi viime vuonna. Se ei voi johtua vain hintojen kallistumisesta.

KINAN . . .
jatkoa etusivulta

gelman ratkaisemisessa ollaan kuitenkin tavalla tai toisella etenemässä, koska Deng oli keskustelussa suhtautunut varsin toiveikkaasti Kiinan ja Neuvostoliiton suhteiden kehitykseen.

HELP WANTED

FINNISH AMERICAN REST HOME, Lake Worth, FL. Suomea ja englantia puhuva mies, joka kykenee korjaustöihin suomalaisessa lepokodissa (all around maintenance). Vastaukset (palkka- vaatimuksineen) Finnish American Rest Home, 1800 South Drive, Lake Worth, FL 33461.

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Lakeside Chapel

Funeral Directors

131 Lakeside Dr.
Lake Worth, Florida

Puhelin 582-6633

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä. Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seural! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä riisipuroa hedelmäkeiton kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Joulutervehdyksiä

Tervehdi ystäviäsi Jouluna

Raivaajan välityksellä

\$11.00 ilmoitus

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
(Voitte myös valita oman tervehdyksenne)

Toivottaa: Nimi

Osoite

\$1.50 nimi

\$5.50 ilmoitus

\$2.00 nimi ja
osoite

*Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle*

Toivottaa: Nimi
Osoite

Lähetä tervehdyksesi ensi tilassa osoitteella:
Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420

Tervehdyksenne tulee olla toimituksessamme jouluk. 2.:een päivään mennessä. Kaikki yksittäiset tervehdykset julkaistaan jouluk. 7.:n päivän lehdessä.

Kuolleita

Leo Kangas

Cocoa, Florida - Leo Jacob Kangas, 70 v., kuoli yllättäen perjantaina, lokak. 7 p., sydänkohtaukseen Wuesthoff sairaalassa, Rockledge, Fla. Hän jäi eläkkeelle muutama vuosi sitten ja muutti Floridaan New Hampshiristä.

Edesmennyt oli syntynyt Fitchburgissa 15 p., kesäk. 1918. Hän oli Anna (os. Linna) Kangas-Salon ja Jacob Kangas-poika. Hän sai päästötodistuksen Fitchburgin High Schoolista 1936 ja oli toisen maailmansodan veteraani.

Kaipaamaan jäi vaimonsa Andrea Kangas; tytär, Nelli-anne Zook, Melbourne; pojat, Leo Kangas Melbourne ja Charles Victor Kangas, Winter Park, kaikki Floridassa; sekä tytär June Ilona Rantanen, Lunenburg, Mass. Hänellä oli yksitoista lastenlasta ja kuusi lastenlasten lasta. Perhe piti oman muistotilaisuuden.

Jaakko U. Tuomela

QUEENSBURY, NY - Jaakko U. Tuomela, 50, 25 Heinrich Circle, kuoli lokak. 11, 1988.

Hän oli syntynyt elok. 4, 1938 Porissa Suomessa Impi ja Aarne Tuomelan poikana.

Queensburyyn edesmennyt saapui vuonna 1982 Ahlström Machinery Inc. firman markkinointi-insinööriksi. Vuoden 1983 maaliskuussa hänet nimitettiin firman presidentiksi. Tämän vuoden elokuussa hänestä tuli Ahlström Recovery Inc. firman presidentti.

Kaipaamaan jäi vaimo Ulla,

tytär Tiina, poika Teemu ja lapsenlapsi Niko, kaikki Queensburyssä; äiti Impi; kaksi veljeä, Matti ja Veikko Tuomela; sisko Hilka Rantanen, kaikki Suomessa.

Kaipaamaan jäi myös täti Laura ja setä Ted Santaviita, Mineral Wells, TX; sekä setä Walter Santaviita, Fitchburg, MA.

Hautajaiset ja muistotilaisuus pidettiin Queensburyssä.

Eva K. Wilson

ASHBURNHAM, MA - Eva K. (Wuorisalo) Wilson, 77, Stodge Meadow, kuoli lokak. 22, 1988 kotonaan saamaansa sairauskohtaukseen.

Hän oli syntynyt Porissa Suomessa Armas ja Aliina (Gustafson) Wuorisalon tyttärenä ja saapui Fitchburgiin nuoruudessaan. Viimeiset 25 vuotta hän asui Ashburnhamissa.

Vuonna 1928 edesmennyt sai päästötodistuksen Fitchburg High Schoolista ja muutamaa vuotta myöhemmin Fitchburgin Stevens Business Collegesta. Monien vuosien ajan hän työskenteli sihteerinä General Electric Co:n palveluksessa ennen kuin jäi eläkkeelle 1972.

Edesmennyt kuului Finnish American Club of Saimaan.

Kaipaamaan jäi poika Leonard A. Wilson, Longmeadow; tytär Barbara L. McLain, Augusta, ME; sisko Aune Kärkäinen, Ashburnham; viisi lastenlasta ja siskon poika.

Sawyer-Miller hautaus-toimisto, 129 Elm St., Fitchburg, huolehti hautauksesta. Pastori William A. Sumner toimitti siunauksen.

Hautaaminen tapahtui Forest Hill hautausmaahan.

Suomi-Seura r. y:n kannanotto

Ulkosuomalaisen äänioikeus varmistettava presidentinvaalin toisella kierroksella

Suomen hallitus valmistelee ohjelmansa mukaan suoraan kaksivaiheiseen kansanvaaliin siirtymistä.

Ulkomailla asuvien suomalaisten etujen valvojana Suomi-Seura r.y. pitää erittäin tärkeänä, että vaalin kahden kierroksen välinen aika on niin pitkä, että ennakkovaaleissa voidaan aloittaa totuttuun tapaan kolme viikkoa ennen vaalia. Näin myös ulkomailla asuvat suomalaiset voivat ottaa siihen osaa.

Suomen kansalaisilla on oikeus osallistua Suomen valtiollisiin vaaleihin myös ulkomailla, missä heille pyritään järjestämään äänestysmahdollisuus kohtuullisen etäisyy-

den päässä heidän asuin- tai oleskelupaikastaan sijaitsevassa ennakkovaaleissa.

Ulkosuomalaisen äänioikeus on huomattava formaalinen side kotimaahan. Sitä arvostetaan suuresti.

Viime presidentinvaaleissa Suomessa henkikirjoittamattomia äänioikeutettuja oli 242,619. Heistä käytti äänioikeuttaan välittömässä vaalissa 8.1 prosenttia ja valitsijamiesvaaleissa 8.0 prosenttia.

Ennakkovaaleissa alkoi useimmissa paikoissa ulkomaille 13.1.1988 eli kolme viikkoa ennen vaaleja.

Kolme viikkoa on osoittautunut käytännössä toimivaksi ennakkovaaleja. Myös

kaksivaiheisen kansanvaalin toisella kierroksella on ennakkovaaleissa voitava aloittaa kolme viikkoa ennen varsinaista vaalia kotimaassa.

Miten pitkäksi muodostuu tällöin kahden kierroksen väli, jää riippumaan toista kierrosta varten tarvittavan aineiston teknisestä toteuttamisesta.

Todennäköisesti neljä viikkoa kahden kierroksen väliseksi on vähimmäisraja.

Ulkosuomalaisen äänioikeus ei ole ollut odotusten mukaisessa käytössä. Suomi-Seura r.y. katsoo, että työtä ulkomailla asuvien Suomen kansalaisten vaaliaktiivisuuden lisäämiseksi on syytä jatkaa.

jatkuu sivulla 11

Huia tarjolla

Liisa A. Liedes

"Sillä paatunut on tämän kansan sydän, ja korvillaan he työläästi kuulevat, ja silmänsä he ovat ummistaneet, etteivät he näkisi silmillään, eivät kuulisi korvillaan, eivät ymmärtäisi sydämellään eivätkä kääntyisi ja etten minä heitä pelastaisi". (Mt. 13: 15)

Ihmisen sydämen paatuminen on vakava ja vaarallinen asia. Ihminen paaduttaa sydämensä kun hän jatkuvasti tietoisesti hylkää Jumalan Sanan ja Jumalan pelastustarjouksen Jeesuksessa Kristuksessa. Jos tällainen paatuminen jatkuu, sen lopputulos on ihmisen sielun iankaikkinen kadotus. Kun paatumus kehittyy kylliksi pitkälle, ei ihminen enää kykene uskomaan. Mikä järkyttävä tilanne!

Uskovainen ihminen voi myöskin paaduttaa sydämensä. Kun synti ja tottelaus saavat vallan sydämessä, se voi johtaa paatumukseen, ellei uskovainen nöyryy Jumalan edessä, tee parannusta, tunnusta syntisyytensä, ja saa jälleen omistaa Jeesuksen veren puhdistuksen - Jumalan armosta. Upiniskaisuus ja ylpeys pitävät uskovaista paatumuksen tilassa joskus kauankin aikaa.

Paatumus tapahtuu monista eri syistä. Jos uskovainen jatkuvasti kantaa huolien ja vaivojen taakkaa itse, luovuttamatta niitä uskossa Jeesukselle, hän lopuksi paaduttaa sydämensä epäuskoon. Epäusko on synti. Sana sanoo, "Älkää mistään murehtiko, vaan kaikessa saatakaa pyyntönne rukouksella ja anomuksella kiitoksen kanssa Jumalalle tietäväksi". (Fil 4:6) Huolehtimisesta ja murehtimisesta tulee parannus. Jeesus on valmis auttamaan.

Paatumus voi tapahtua myös jos uskovainen pääsee vaikkapa tilapäisesti edulliseen asemaan ja aineelliseen hyvinvointiin. Silloin usein omavaraisuuden syntyä pääsee orastamaan ja kasvamaan. Ei enää ollakkaan täydellisesti Jumalasta riippuvaisia; on jotain "omasta takaa". Tulee paatumus. Jumalan täytyy rakaudessan viedä harhaantunut lastaan takaisin vaikeuksien ja puutteiden tielle, niin ettei omavaraisuuden paatumus vihdoinkin johtaisi iankaikkiseen eroon Jumalasta.

Uskovainen, joka on kokenut suuria ja ihmeellisiä Jumalan siunauksia, voi erehtyä ylpeyteen - "Minähän olenkin

erikoisesti siunattu" tapaiseen itsensä korostamiseen. Itsensä tehostamisen vaara on suuri. Jos se jatkuu, paatumus seuraa. Tällöin ihminen olettaa, että hänellä ovat ne erikoiset kyvyt, jotka vievät Jumalan työtä eteenpäin. Ellei juuri häntä olisi olemassa, työ raukeaisi tyhjään! Sana sanoo, "Sillä jos joku luulee jotakin olevansa, vaikka ei ole mitään, niin hän pettää itsensä". (Gal. 6:3)

Yksi erittäin vakava ja tuhoava paatumuksen aiheuttaja uskovien keskuudessa on kateus. Kateus on niin vaarallinen "itu", että heti kun ensimmäinen oirekaan on näkyvissä on Jumalan lapsen kiireesti juostava Jeesuksen luokse. Hänellä on halu ja voima kitkeä kateus juurineen pois. Kateus on inhottava pahe. Me emme saa katsella toinen toistamme, vaan yksin Jeesusta Kristusta, Herraamme.

Ystävä, oletko huomannut paatumuksen merkkejä sydämessäsi? Kiirehdi Jeesuksen tykö. Golgatalla tämäkin synti sovitettiin - Jeesus teki sen. Hän yksin voi viedä sinut uuteen herätykseen ja elämään. Luota Jeesukseen; hän rakastaa sinua.

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimituksia
vuodesta 1896

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

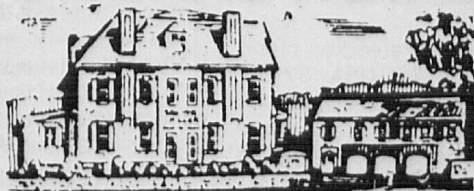

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu

PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

*The Finnish-American***RAIVAAJA****Finlandia Foundation***Boston Chapter***Finnish Folklore**

The next Finlandia Foundation chapter meeting will take place on Sunday, October 30, 1988, 3 pm at the St. Paul Evangelical Lutheran Church, 929 Concord Turnpike (Route 2), in Arlington.

Our guest speaker, Pertti Anttonen, is a young scholar who comes to us from Finland via Philadelphia.

He is collecting material for his doctoral thesis at the Department of Folklore and Folklife at the University of Pennsylvania.

Mr. Anttonen has a masters degree from the University of Helsinki and his special interest here is the folklore of the Finnish-American immigrants.

He is participating in the Scandinavian panel at the American Folklore Conference in Cambridge October 26-30, where the topic of his talk is Ingrian wedding customs (Inkerilaiset hämmenot).

It should be a highly interesting meeting. Come with your questions; Mr. Anttonen would like to have audience participation.

Kiitos

Last month's meeting filled the St. Paul's Evangelical Lutheran Church hall to the last seat.

We celebrated Roy Helander's White Rose with lovely singing performed by Mimmu Hartiala Sloan, Kirsti Gamage and James Sloan, accompanied by Helen Smith.

The following people payed tribute to Roy: Aina Swan Cutler, Vera Smith, Rachel Syrjälä, Miriam Lehto and Jonathan

Ratila.

Thank you Revontulet for your beautiful dancing and Raila, Leila, Mimmu, Irma, Pirjo, Lissu for the most festive and delicious coffee table.

Thank you Ruth Holm and Maritta Patari for your helping hand in the kitchen.

Christmas Party

Together with Revontulet, the fine Finnish Folkdancing group, we are going to have again the traditional PIKKUJOULU dinner party on Sunday, Nov. 27, with TONTUT JA KEIJUT, the children's dance program, authentic JOULUPUKKI from KORVATUNTURI, Santa Claus from Finnish Lapland and all the delicious trimmings that go with this traditional feast.

This year we are able to accommodate 200 people and reservations will be accepted on a first come first served basis.

We will hold the party in Acton at the Mt. Calvary Lutheran Church on Route 111, which is about a 15 minute ride from the church in Arlington where we usually meet. The tickets are \$10.00 per person with children under 12 free.

To reserve tickets please make your checks payable to Finlandia Foundation Boston Inc. and send them to Marja-Terttu Meharry, 105 N. Hancock St., Lexington, MA 02173 **BY NOVEMBER 15, 1988.**

Please indicate how many people are coming - we need the head count regardless of the fact that children eat free of charge.

We won't send any tickets; we won't call you. If you don't hear from us you are "in". In case we

run out of room we will return your money.

Dance Practice

There will be a traditional children's dance performance at our Christmas party November 30.

Practice will start at the chapter meeting October 30 at the Arlington church, so please bring all the children who are interested in participating.

There will be four practices altogether.

The coordinator for the program is Pirjo Silen (her telephone is 508-460-9793).

The second practice will be Saturday, November 5 at 2 pm at Tiina Edenius' house, 569 Boylston St., Brookline, Tiina's tel. is 617-277-2768.

Ski Weekend

The annual ski weekend with the NY Metropolitan Chapter will take place Jan. 27-30, 1989.

This is for all of you who are yearning for the beautiful cross country ski trails of Finland. You will have them all at Lapland Lake, upstate New York.

The coordinator, Paivi Raty Rodriguez, can tell you all about the trip. Please make your reservations by calling Paivi by the end of November. Her number is 617-776-3705.

Sweatshirts for X-Mas Gifts

Finlandia Foundation shirts are still available through Mimmu. They are excellent quality, and the price is right: SWEATSHIRTS \$25, POLO-SHIRTS \$18, TOTES \$15.

Call Mimmu to reserve: 508-456-8295. **Liisa Chanoff**

**Cellist Arto Noras
in New York Debut**

NEW YORK, NY - The renowned Finnish cellist Arto Noras will make his New York City recital debut Wednesday, November 9, at the Merkin Concert Hall.

This performance is being presented by the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter as part of the twelfth season of their ARTIST DEBUT SERIES featuring Finland's finest soloists and ensembles.

Noras will be assisted by pianist Juhani Lagerspetz in a music program including works by Kodaly, Schubert, Rachmaninoff and Finnish composer Joonas Kokkonen.

This special event is sponsored by the New York branch office of Kansallis-Osake-Pankki,

the leading commercial bank in Finland, and is part of this year's cultural arts celebration of the 350th Anniversary of Finnish-American Friendship.

Tickets for Arto Noras's New York debut are on sale at the Merkin Concert Hall box office.

For more information, contact Finlandia Foundation ARTIST DEBUT SERIES, 30 East Hartsdale Avenue - 2 A, Hartsdale, N.Y. 10530.

Noras ranks today as one of the premier cellists in the

world.

He appears frequently as a soloist with leading orchestras, as a chamber musician and in recital throughout Europe, North and South America, the Far East and the Soviet Union.

In addition to an extensive performance schedule, Noras has held the position of Professor of Cello at the Sibelius Academy in Helsinki since 1970, conducts master classes in Scandinavia and Central Europe, records in Finland and abroad, is founder and artistic director of the Naantali Music Festival and serves as a jury member at several of the most prestigious international cello competitions including the Tchaikovsky, Casals, and Casado.

Arto Noras has appeared in concert in New York City as a member of the acclaimed Sibelius Academy Quartet.

*Finlandia Foundation
New York Metropolitan Chapter*

★ ★ ★

There will be an interview and performance by Arto Noras, cello, and Juhani Lagerspetz, piano, on the "Listening Room" with Robert Sherman, WQXR (1560 AM radio), at 11 a.m. on Monday, Nov. 7.

*Press and Cultural Office
Consulate General of Finland, NY*

Reception for Eino Friberg

All are invited to attend a reception to honor Eino Friberg and his new English translation of *The Kalevala* epic of the Finnish people this Sunday, October 30th, at 3 p.m. in the Belmont Library Assembly Room.

The Octogenarian, blind author, who formerly lived in Belmont, will speak briefly about his work, a short passage will be read, and the book itself will be displayed.

Friberg was presented with the Decoration of Knight First Class of the Order of the White Rose of Finland last February for his labor of love in translating this magnificent epic.

In May he went to Finland for the publication of his book by Otava.

The completely bilingual Eino Friberg has captured the flavor of the original work in a way no previous translator has. His verse reads well and easily. His style is handsomely inventive without becoming too free.

His translation will take its place among all *Kalevala* translations to be read by scholars, general readers and all who

love epic poetry.

The Belmont Public Library is

**Reception for
Ruben Nayback**

FARMINGTON HILLS, MI - On Sunday, November 13 at 3:00 p.m., a reception will be held at the Finnish Cultural Center to honor Ruben Nayback who has recently been appointed Finnish consul for southern Michigan to replace Harri M. Virjo.

Ruben Nayback is vice-president of F. B. Wright Company.

He has served the Finnish-American community as president of the local Knights of Kaleva and as trustee and chairman of the Finnish Center Association.

In 1987, he served as chairman of FinnFest USA '87-Detroit Metro. He has also served in the past as president of the local American-Scandinavian Foundation chapter.

FCA Newsletter

located at 300 Concord Ave. in Belmont, Mass.

**Letter to the
Editor**

Saturday October 29th is a very important date to remember as we are all celebrating the "Finnish-American Friendship 1638-1988". I hope sincerely that many of you will be able to participate in the celebration honoring the early emigrants. The renowned Baritone, Håkan Hagegård and the Longwood Symphony Orchestra of Boston will be performing songs and a symphony by J. Sibelius. It would be wonderful if many of you will wear your beautiful folk-costumes at the concert.

We are very pleased that RAIVAAJA newspaper office will be selling tickets for the concert. See you on October 29th at 7:00 p.m. **WELCOME!**

Sincerely
Paul A. Malmgren
Chairman

Arto Noras, cellist

FOSTER

INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street
Ashburnham, MA 01430
Telephone: 827-5909

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel.: 632-0377

Kalenteri

CALIFORNIA

Nov. 19 - Dramatized English-language reading of "Snow in May," a three act play by Eeva-Liisa Manner, Finnish poet-playwright, 7:30 pm, Finnish Brotherhood Hall, 1970 Chestnut, Berkeley.

CONNECTICUT

Oct. - Exhibit of sculpture and paintings by Finnish born artist Timo Solin, weekdays 10-5, weekends 1-5, New England Center for Contemporary Art, Route 169, Pomfret Rd., Brooklyn.

Oct. 29 - Halloween Dance, 8 pm, Aura Hall, Voluntown. Music by Dennis & Carl Anderson. Prizes for best costumes.

Nov. 3 - Finnish-American Heritage Society meeting, 7:30 pm, Sampo Hall, Canterbury.

Nov. 4 - "Finn Nite" presented by FINNAIR and Hanslin Travel Service, 8:30 pm, Aura Hall, Voluntown. Free admission - short film and program, dancing to music of Hannu Mäkipuro Trio. Refreshments.

Nov. 5 - Scandinavian Night at Tamarack Lodge, Voluntown. Smorgasbord 6-8 pm followed by dancing to the music of Dennis and Carol Anderson. Tickets \$12.00. For reservations call 203-376-0224.

Nov. 7 - Aura Seura meeting, 7:30 pm, Aura HJall, Voluntown.

MAINE

Oct. 29 - Halloween costume dance, 7 pm, American Legion Hall, Church St., South Paris. Music by Carol Reinholm. Sponsored by Finnish Heritage Society of Maine.

Nov. 20 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, East Main St., South Paris. Program of songs by Miriam Mayblom.

MASSACHUSETTS

Oct. 28 - FINN NITE presented by FINNAIR and Hanslin Travel Service, 8:30 pm, Saima Park, Fitchburg. Free admission, entertainment, dancing and refreshments. Galaxy Band & Hannu Mäkipuro.

Oct. 29 - Kaleva Fall Fair, 10 am-3 pm, Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg. Beef stew, pannukakku, coffeebread, homemade pies, white elephant.

- Concert celebrating 350th anniversary of New Sweden and the National Year of Friendship with Finland, 7 pm, Robinson Auditorium, Waltham High School, Lexington St., Waltham. Program: Swedish baritone Håkan Hagegård and the Longwood Symphony Orchestra performing music by Swedish and Finnish Composers. Tickets available at RAIVAAJA

- Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi Lites.

Oct. 30 - Finlandia Foundation-Boston monthly meeting, 3 pm St. Paul's Evangelical Lutheran Church, Arlington. Program: Finnish folklore.

- Reception to honor Eino Friberg and his English translation of *The Kalevala*, 3 pm, Belmont Public Library, 336 Concord Ave., Belmont.

Oct. 31 - Finnish Memorial Library open, 7:30 pm - 9:30 pm, Finnish Cultural Center, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

Nov. 1 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.

Nov. 5 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Scott Rd., Fitchburg. Music by Dori Wells Duo.

Nov. 7 - Finnish Memorial Library open, 7:30 - 9:30 pm, Finnish Cultural Center, Fitchburg State College, Fitchburg.

Nov. 8 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Elm St. Congregational Church, Fitchburg.

Nov. 12 - Dance, 8 pm-midnite, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi Lites.

Nov. 13 - Finnish American Club of Saima annual Thanksgiving dinner, Saima Park, Fitchburg. Bingo after the meal. Reservations for members and guests to Ruth Holm, 10 Mattson St., Fitchburg.

MICHIGAN

Nov. 5 - Finnish Center Association Annual Christmas bazaar, 10 am-4 pm, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Rd., Farmington Hills.

Nov. 6 - Finnish Center Christmas Bazaar continues, noon-4 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Nov. 12 - Hoijakat Pasty Sale, Finnish Center, Farmington Hills. Place your order early: 728-8627.

Nov. 13 - Finnish Center Association general meeting, 2 pm Finnish Center, Farmington Hills.

- Open house for new Finnish Consul Ruben Nayback, 3:30 pm, Finnish Center, Farmington Hills.

Nov. 16 - Senior Citizen luncheon, noon, Finnish Center, Farmington Hills. Reservations: 937-9491.

NEW YORK

Oct. 30 - Halloween Hoopla, 3-5 pm, Imatra Hall, 740-40 St. Brooklyn. Fun and games for children of all ages. Games, goodies and goblins. Costumes a must! \$2 per child. Adults welcome!

Nov. 19 - Turkey Trot, 8 pm-?, Imatra Hall, Brooklyn. Admission includes refreshments, food, dancing and entertainment. Big Band music will be featured. Door prize.

All programs subject to change

Exchange Rate

1 Finnish mark=\$0.2330
\$1 US=4.291 Finnish marks
As of October 4

The Longwood Symphony Orchestra of Boston will be appearing in a concert celebrating the 350th anniversary of New Sweden and the National Year of Friendship with Finland, on Saturday, Oct. 29, in the Robinson Auditorium, Waltham High School, Lexington St., Waltham. Tickets available at RAIVAAJA.

Not him again!

Perhaps it would be wise if this writer were to play the "bus" game described in his Quebec article, but substituting his own name, for it has been appearing in feature stories in *Raivaa* much too frequently lately. The public must be sick to death of reading about him.

However, bear with him one more time!

The music committee of Union Congregational Church in Maynard had decided to honor him for having attained the milestone of twenty-five years as their Minister of Music.

He and his wife Raija were commanded to save Oct. 15th for the occasion. They were motored to the church hall where 75 church members had gathered.

The room was beautifully decorated in the blue and white Finnish colors, posters of Finland obtained from the New York Consulate adorned the walls and the centerpiece was of white roses and blue sweet peas.

Following a delicious roast beef dinner, he was aptly roasted and praised!

His choir sang an anthem

that he particularly loved (and they hated) only to slam their books shut about a page and a half into it.

Knowing his dislike for barbershop music, a male quartet started with a Handel air from "The Messiah", sequed into "Coney Island Baby" and ended up with the final bars of the "Halleluja Chorus".

This was followed by a lovely rendition of the Finlandia hymn-tune.

Later in the program, they sang it again but in Finnish, having learned it from a tape made by Viola Hirvonen Merriam, which they had then transcribed into phonetic English: "Oi Suomi, katso sinun päiväs' koittaa" had turned into "Oy sue ah me catso see noon bay vas koyt-tah".

The guest of honor was given a packet of letters from former singers and church members who had moved away.

A note from Rev. Gary Heikkila of Mission Evangelical Church was read.

Finally the roastee was presented with a mounted and framed piece of musical manus-

cript from the 13th century, done by the monks at that time.

A watermark and a fingerprint add interest to it.

A former teacher now living in California was in attendance and had had her congratulatory card translated into Finnish. She also wanted to know why he couldn't read the Latin of the manuscript, since he had studied with her forty-five years ago.

But the best was kept to the end, when he and his wife were presented a check for \$2500 to be used for a trip to Finland.

So you'll have to put up with another "matkakertomus" sometime in the next year.

Guess who

CORRECTION

In last week's paper the line "by Elenora H. Hillis" should not have appeared on the story "Tribute to Sirkka Liukkonen" but rather on "Our Children" theme of Naselle Folk Festival."

We are sorry about this error and apologize to both Elenora H. Hillis and Tarmo Hannula, author of the piece about Liukkonen.

Help wanted

HIRING! Federal government jobs in your area and overseas. Many immediate openings without waiting list or test. \$15-68,000. Phone call refundable. (602) 838-8885. Ext. 1596.

Mack Stephenson Funeral Home

1004 S. DIXIE HWY. - LANTANA, FL 33462

Tel. 582-4124

David Jarvi

Funeral Director

Puhumme Suomea

Consul General Antti Lassila of New York speaking at the Finnish American Heritage Society's Friendship Year celebration in Voluntown, CT. On the left is Anita Smiley, society secretary, and on the right, Sirkka Lassila.

Second volume of Minnesota history planned

Volume II of the *History of Finns in Minnesota* will soon be published by the Minnesota Finnish-American Historical Society (MFAHS). It will be a companion book to Volume I which recorded the history of Finnish communities and organizations.

Volume II will deal with personal histories and biographies of Finnish families living in Minnesota now and also pioneer immigrants.

It will include the genealogy of the people, their successes and moments of happiness, and trials and tribulations experienced by Finnish families of the past and present.

Volume II is being compiled by a committee of the MFAHS. It is a limited edition and will contain information up to 1988. It will be approximately 300-400 pages depending on the number of biographies received and books ordered.

There is no fee for having your history published, however with each history submitted you must order a book. The book is available on a pre-sale basis only. A limited number will be available, but at a higher price.

Writing your family history can be fun! Facts can be written from memories through old photographs, newspaper clippings or letters or just from memory through other family

members.

Start the history of how and when your ancestors came to this area. Why did they come to Minnesota? You may include as many generations as you like or write separate histories on each.

When writing the history make an outline, starting from birth and continue to 1988. If you have any pictures submit them. One photo will be printed free of charge with each history. Black and white reproduce the best. These pictures will be returned - put your name, address and caption of picture on a label on the back.

Submit your histories or short stories in double spaced typing. Limit to 300 words. If you have more than 300 words you will need to pay an additional 7 cents per word extra, to pay for the extra space to be used.

Extra pictures will be printed for an additional \$5.00 per picture. One book must be bought per history submitted.

The cost of the book is \$29.50.

Deadline for histories is December 1, 1988.

Seuranlehti

Send your history and book order to: Minnesota Finnish-American Historical Society, P.O. Box 158, New York Mills, MN 56567.

Connecticut's Heritage Society celebrates Friendship Year

VOLUNTOWN, CT - About 150 Finnish-Americans from eastern Connecticut to New York City celebrated Saturday, Oct. 1, the contributions of their ancestors who first landed in the United States 350 years ago.

A sprinkling of Swedes and descendants of other nationalities joined in a program that included a banquet, proclamations and greetings from Finnish dignitaries, and many hours of music and folk dancing at the Tamarack Lodge.

A national year of friendship with Finland was celebrated this year in various parts of the U.S. The year-old Finnish-American Heritage Society based in Canterbury sponsored Saturday's regionwide event for the many Finnish-Americans who live in the area.

The events marked the anniversary of the year a few hundred Finnish settlers joined with

Swedish immigrants in 1638 to found New Sweden in the Delaware Valley. Finland was then under Swedish rule...

... "It's been a great year for Finnish Americans, a special year," Antti Lassila, consul general of Finland, told the gathering Saturday. He extended greetings from Finland, the Finnish Embassy and his mission in New York City.

Lassila also made a surprise presentation on behalf of the president of Finland to Carl Anderson of Voluntown. He presented Anderson the White Rose of Finland, dubbing him a "knight first class." Anderson is the honorary consul from Connecticut.

State Rep. Jonathan Pelto of Mansfield (D-54th District) presented citations commemorating the achievements and contributions of Finnish-Americans in Connecticut from the Gener-

al Assembly and Governor William O'Neill. O'Neill declared Oct. 1 as a "Day of Friendship of Finland with Connecticut."

The anniversary presents an opportunity to "renew and revitalize the respect for what Finnish-Americans have done for this nation and society," said one proclamation Pelto-read.

Funds raised from the event will help restore Sampo Hall in Canterbury, which the society acquired last year, said society president Hannu Mäkipuro of Willimantic. The hall will be renovated for social and cultural activities and to house Finnish-American archives the group has begun to collect.

The society has grown from a "handful" a year and a half ago to 250 members, Mäkipuro said.

From a story by Susan Vaughn in the Willimantic (CT) Chronicle.

Finnish American Heritage Society folk dancers.

Finnish American Club of Saima

FITCHBURG, MASS - TORI '88 was a big success. It exceeded all our expectations.

We are sorry that many were disappointed about not getting any of the beef stew. After last year's experience we invested in another big kettle, but apparently that was not enough. Here we go shopping again.

It was a beautiful day, reminiscent of the Fall Festivals of years ago.

Many thanks to all who helped to put it over: Toivo & Bertha Wainonen, Wilho & Lempi Aalto, Andrew & Ann Anderson, George & Ethel Anttonen, Linnea Poikonen, Nancy Hannula, Lula Bjorkbacka, Osmo Tuiskula, Jonathan Ratila, Nils & Eileen Granfors, Ardy & Irene Kamila, Eino & Paula Parker, John & Eira Perko, Ray & Judy Aho, Keri Jeffrey, Henry & Helen Harvi, Hilka Philips, Sadie Sakkinen, Lili Marble, Carl & Patricia Swanson, John Manning, Ahti & Toini Lahtinen, Walfred Makela, Miriam Lehto, Tarmo & Helen Hannula, Sylvia Buxton, Otto & Aili Anderson, Ruth Holm, Gene & Sirkka Hoglund, Toivo Aho, Lily Hannula, Aini Howe, Aura Louhi, Olavi & Sirkka Tastula, Miriam Orava, Taimi Olkkola, Anna Niemi, Elaine Wiktorski, Dagny Nykanen, Eino & Anna Schwartz, and Lloyd Hannula, chair.

Aili Weeks wants to thank the following for helping her prepare the vegetables for the stew: Walfred Makela, Otto & Aili Anderson, Eino Parker, Ray Aho, George & Ethel Anttonen, Sylvia Buxton, Miriam Orava, Ahti & Toini Lahtinen.

The committee of the monthly meeting on Wednesday, October 12, included George & Ethel Anttonen, Otto & Aili Anderson, Toivo & Bertha Wainonen, Ahti & Dot Lahtinen, Lauri & Mirja Jokinen, Waino & Aili Berkio, Eino & Anna Schwartz and Miriam Orava.

The Thanksgiving dinner and turkey social will be on Sunday, November 13. Dinner will be served at 1:00 p.m.

The Christmas party will be held on Sunday, December 11. This is our big pot luck dinner.

We had a chance to hear the Finnish language spoken by a group of students from the University of Jyväskylä, Finland. Their diction and acting out the poetry had everyone's attention.

Whether the audience understood all the words is questionable, I know I did not, but to hear the language spoken as it should be was something else. So rapt was the audience in hearing the program, that one

could hear a pin drop during the quiet moments of the program.

★ ★ ★

Yleisöitä

Dear Finnish-American Friends, near Fitchburg:

Recently, I visited your area while attending a week-long seminar on Finnish language and culture at the Fitchburg State College.

Our class was invited to a pair of events hosted by local Finnish-American organizations.

One was at Kaleva Camp on Wednesday, August 10th, where we had a sauna, swim and dance.

The second was on Thursday August 11 at Saima Park where a reception was held and featured the folk dancing by the Revontulet dancers (who later showed us some of their steps). Both events were enjoyed immensely by my classmates and myself.

So, I am writing to all who had a hand in these events to thank them all for their efforts and to let them know that we appreciated these events.

Kiitos paljon.

Alton Werronen
Palatine, Illinois

★ ★ ★
Tarmo A. Hannula

ULKOSUOMALAISTEN ... jatkoa sivulta 7

Tärkeintä on äänestyspaikkojen lisääminen ja äänioikeuttajien käyttömahdollisuuksia koskevan tiedon lisääminen.

Huomattava epäkohta on, että Saksan liittotasavallan, Sveitsin ja Liechtensteinin lainsäädäntö kieltää ennakkoäänestyspaikkojen perustamisen näihin maihin.

Suomi-Seura r.y. toivoo, että Suomen valtio jatkaa ponnistelujaan ennakkoäänestyspaikkojen saamiseksi myös näihin maihin.

Kannanotto luovutettiin oikeusministeri Matti Louekoskelle 7.10.1988. Kannanoton luovuttivat Suomi-Seuran puheenjohtaja Pertti Pesonen, varapuheenjohtaja Raili Laitinen sekä toiminnanjohtaja Martti Häikiö

WCU:n uutisia

Kaksi Workers' Credit Unionin virkailijaa on valittu Massachusettsin osavaltion luottoyhdistysten liiton Massachusetts CUNA Credit Union Association, Inc.:n Ralph V. Kennedy jaoston toimihenkilökuntaan.

Stephen J. McNamara, WCU:n markkinointipäällikkö, valittiin jaoston presidentiksi äskettäin pidetyssä kokouksessa.

Debra L. Buxton, WCU:n lainaosaston apulaispresidentti, valittiin sihteeriksi.

Kennedy jaosto kattaa Fitchburgin, Leominsterin ja Gardnerin luottoyhdistykset.

FOR RENT

Small country cottage, with old-fashioned sauna, for rent. Adults only. Pets OK. \$600 a month, no utilities. (508) 342-5902 after 3 pm.

For Sale

Mobile home for sale. Wayside Mobile Home, Clark Road, Lot 28, Shirley, MA. 2 bedrooms. Very nice park, mostly elderly. See park owner.

Finlandia Foundation Boston Chapter

Finlandia Foundationin Bostonin jaoston lokakuun kokous pidetään sunnuntaina, lokak. 30. p:nä klo 3 iltapäivällä St. Paul's Evangelical Lutheran kirkossa, 929 Concord Turnpike (Route 2), Arlington, MA.

Puhujana toimii nuori suomalainen kansantietouden tutkija Pertti Anttonen, joka asuu parhaillaan Philadelphiaassa valmistellen tohtorin väitöskirjaansa Pennsylvanian yliopiston kansantietouden osastolla.

Anttonen valmistui maisteriksi Helsingin yliopistosta ja täällä hän tutkii suomalais-amerikkalaisten siirtolaisten kansantietoa.

Cambridgessä pidetään lokak. 26 - 30 päivinä laaja kansantietouden konferenssi ja Anttonen on yksi sen osanottajista. Siellä pitävänsä puheensa aiheeksi hän on valinnut inkeriläiset häämenot.

Anttonen toivoo yleisön osanottoa jaoston kokouksessa.

Sunnuntaina, marrask. 27. p:nä vietetään yhteistä pikkujoulua kansantietouden

joulua kansantietouden Revontulten kanssa Mt. Calvary Lutheran kirkossa Actonissa. Kirkko sijaitsee Route 111:n varrella.

Luvassa on aito, perinteinen joulutateria tonttuneen ja keijuineen. Ja mitäpä olisi suomalainen pikkujoulu ilman Korvatunturin joulupukkia? Jotta juhla olisi kunnan pikkujoulu, pukki on luvannut saapua paikalle.

Liput maksavat \$10.00 hengeltä, alle 12-vuotiailta lapsilta ei peritä maksua. Kirkkoon mahtuu 200 henkeä, ja paikat täytetään sitä mukaa kuin maksut saapuvat.

Voitte varata omanne lähettämällä Finlandia Foundation Boston Inc. sekin Marja-Terttu Meharrylle osoitteella 105 N. Hancock St., Lexington, MA 02173. Muistakaa mainita osanottajien lukumäärä, sillä lapsetkin tulee laskea mukaan, vaikkei maksua peritäkään.

Varaukset tulee tehdä marrask. 15. p:vään mennessä.

Tap Your Home's Equity

There's a reservoir of money hidden in your home. You can tap it, with a Home Equity loan from Workers' Credit Union. A Workers' Home Equity loan is a secured line of credit allowing you to borrow against the equity you've built in your home. That can add up to quite a pool of money, which you can sink into anything else you please.

And at Workers' you won't pay an attorney's fee, you won't pay points, you won't pay for a credit report. Plus, the interest on your Home Equity loan may be fully tax-deductible. Find out more about Workers' Home Equity loans. Visit your nearby Workers' Credit Union office, or call 345-1021. We'd love to float you a loan.

In Touch with You

WCU

WORKERS' CREDIT UNION

815 Main St., Fitchburg 345-1021 • 40 Fairmount St., Fitchburg 343-5810
313 Pleasant St., Gardner 632-9200 • 12 N. Main St., Orange 544-2188
An Equal Opportunity Lender

Visit a Heikkila Country Dealership for New England's Lowest Prices!

Alice and Eugene Heikkila

You Pay Less Because Our Country Costs are Less:

OVER 600 NEW AND USED CARS AND TRUCKS AVAILABLE

Sales • Leasing • Rentals • Financing • Top Trade Allowances • Factory-Trained Service

LUNENBURG FORD

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

LUNENBURG ISUZU

39 Mass. Ave.—Rte. 2A—Lunenburg
345-1011

YUGO

LUNENBURG YUGO

AND FORD USED CAR ANNEX
525 John Fitch Hwy., Fitchburg • 345-2508

YUGO

NORTH-END SUBARU/MAZDA

SUBARU

Rte. 13, Lunenburg
582-4911

MAZDA

NORTH-END USED CAR CENTER

Jct. of Rte. 13 and Rte. 2A, Lunenburg
345-1363

Tulevia tilaisuuksia

Näytelmä "Picnic" Stratton Players teatterissa, 60 Wallace Ave., Fitchburg, lokak. 13, 14, 15, 21, 22, 28 ja 29 p:nä klo 8 ill. ja sunnuntaina, lokak. 16. p:nä klo 3 ilatp. Näytelmän ohjaaja on Miriam Lehto. Liput \$6.00

Finnairin ja New Yorkissa toimivan Hanslin Travel Servicen sponsoroima FINN NITE Saiman Puistossa perjantaina, lokak. 28. p:nä klo 8:30 ill. Galaxy Band ja Markku Mäkipuro huolehtivat tanssimusiikista. Vapaa sisäänpääsy. Kaikki tervetulleita!

Kalevalaisten syysmyyjäiset lauantaina, lokak. 29. p:nä klo 10 - 1 Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg. Lihasoppaa ja pannukakkua, ulla ja piirakoita.

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, lokak. 29. p:nä klo 8 - 12 yöllä. Hi Lites takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

Huom!

Raivaaja myy lippuja lauantaina, lokak. 29. p:nä klo 7 ill. Walthamissa pidettävään Ystävyysvuoden juhlakonserttiin. Esiintyjinä ovat ruotsalainen baritoni Håkan Hagegård ja Bostonin Longwood Symphony Orchestra ja ohjelmisto koostuu ruotsalaiset ja suomalaisten säveltäjien musiikista.

Konsertti pidetään Robinsonin auditoriumissa, Walthamin High Schoolissa, Waltham. Liput ovat \$10.00 henkilö.

Tanssit

Saiman Puistossa

Lauantaina, lokak. 29. p:nä klo 8 - 12 yöllä

Hi Lites soittaa

Kaikki tervetulleita!

Finnish American Club of Saima

JOYCE I. HANNULA CFP

Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Fitchburg ja ympäristö

Messiah Lutheran kirkon pastori L. Kenn Cobb, Tampereen hiippakunnan piispa Paavo Kortekangas ja Messiah kirkon pastori Raymond Aho.

Kirkollisia

Bethel-Seurakunta

Suomen kielinen radiohartaus *Hyvät Uutiset* lähetetään joka sunnuntaiaamu asemalta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45.

Yleinen (suomen kielinen) jumalanpalvelus pidetään sunnuntaina klo 2 ip. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toimii Taimo Majalahti, puh. 345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, lokak. 30 p., klo 8:30 aam. radiohartaus *New Life* asemalta WEIM 1280 Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 aam. past. David Forry saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 ap. Pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina, marrask. 1 p., klo 7:00 ill. aikuisten kuoroharjoitus. Klo 7:30 ill. viikkoillan hartaustilaisuus. Kahvitarjoilun kustantavat Walter ja Elma Mäki.

Suomen kielinen puhelinhartaus kaikkina vuorokauden aikoina numerosta: (508) -343-8118. Evankelista Kerttu Kopsala.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, lokak. 30 p., klo 7:45 aam. Suomen kielinen luterilainen tunti WCMX, 1000 am. Klo 9:00 rukous hetki. Klo 9:15 aam. sunnuntaikoulu ja Raamattu tunti. Klo 9:30 Korkeakoululaisten Raamattu tunti. Klo 10:30 ap. Englanninkielinen Ehtoollis-jumalanpalvelus. Klo 6:00 ill. seurakunnan kokous.

Torstaina, marrask. 3 p., klo 7:30 "Elämä hengessä" tunnit jatkuu.

Huom! Lauantaina, marrask. 5 p., klo 10 ap. 4 ip. Lähetysmyyjäiset. (Ilm. tässä lehdessä.)

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoontui tiistaina, lokak. 18. p:nä Elm St. Lähetyskirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopanen avasi kokouksen tervetuliaistoivotuksin, minkä jälkeen laulettiin "America" ja "Maamme laulu" Neima Johnsonin säestäessä pianolla.

Sihteeri Irene Vilakari luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Läsnäolleet saivat kuulla Lillian Salthen toipuvan leikkauksestaan hyvässä tahdissa. Hoitokodeissa asustavien Taimi Jokisen ja Hilja Grönlundin kuultiin voivan hyvin ja

kehrolaiset saivat heiltä terveisiä.

Seuraavat vieraat saivat lämpimän vastaanoton: Lempi Aunio ja Maila Salminen, kumpikin Fitchburgista ja Nona Lehrman New Ipswichistä.

Ohjekset annettiin sitten juontajan käsiin ja hän esitteli Wäinö Berkiön, joka viihdytti kauniilla hanurisoitollaan. Jallat tanssivat musiikin tahdissa!

Rauni Cote luki mielenkiintoisen tarinan, minkä jälkeen Lauri Anttila lauloi todella humoristisen laulun, minkä hän oli oppinut ulkoa.

Miss Vilakari, Mrs. Johnsonin säestyksellä, lauloi kauniita lauluja, mitkä hän oli op-

pinut pikku tyttönsä ja silti osasi kaikki sanat ulkoa.

Oiva Rauma jatkoi ohjelmaa soittamalla viulusooloja, mm. "Mustalainen", mikä saattaa hyvinkin olla kaikkien suomalaisten mielikappale.

Henni Lappalainen luki hupaisan fingliska jutun. Ennen yhteislauluhetkeä Mr. Nopanen lauloi useita lauluja Mrs. Johnsonin säestyksellä.

Kahvia kaikkein herkkuinen tarjoilivat Henni Lappalainen, Ethel Anttonen, Miriam Orava, Mari Kumpula ja Martta Toropainen.

Suurkiitokset seuraaville henkilöille heidän "herkuistaan": Miriam Orava - voileipiä; Ethel Anttonen - omenatorttuja ja Halloween-pipareita; Mari Kumpula - pannukakku; Mirja Jokinen - kahvia; Henni Lappalainen - banaanikakku; Elm Kultti - Boston Cream Pie; Aino Anttila - tonnikalavoileipiä; Einar Heino - kahvia ja Martha Carlson - kauniita kukkia.

Kaikki mukaan ensi tiistaina klo 2 iltapäivällä!

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062 Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Taloukoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

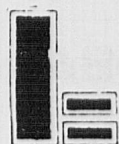
Kaikenlaisia vakuutuksia Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

Low competitive prices

FULL SERVICE
632 1221

24-HOUR
BURNER SERVICE
Dependability for over
40 YEARS

Our 3rd Generation
LOCALLY OWNED

Automatic Delivery is the same price as cash
Minimum 150 Gallons
11 Licensed Technicians
New Customers Welcomed

Our service area is from North Rutland to Orange

FUEL OIL

CASH ON DELIVERY

or within 10 Days

with established credit

MINIMUM 150 GALLONS

CASH ON DELIVERY
632-1226

Tampereen piispa Kortekangas vieraisilla

Tampereen hiippakunnan piispa Paavo Kortekangas rouvineen teki viime viikolla parin päivän vierailumatkan Bostoniin ja poikkosi samalla myös Fitchburgissa tutustuakseen paikkakunnan suomalaisen luterilaiskirkkoon.

Piispa Kortekangas aloitti matkansa pari viikkoa aikaisemmin osallistumalla ensin Lontoossa pidettyyn konferenssiin. Sieltä matka jatkui Chicagoon, missä hän puhui luterilaisen kirkon kansainvälisessä konferenssissa.

Bostonissa piispa Kortekangas tapasi Harvardin Divinity Schoolin dekaanin ja osallistui konsuli Leonard Kopelmanin hänen kunniakseen järjestämälle illalliselle, missä hänellä ja rouva Helinä Kortekankaalla oli tilaisuus tutustua sikäläisiin suomalaisiin.

Toisena vierailupäivänään piispa ja rouva Kortekangas matkasivat Fitchburgiin tavataksaan Messiah Lutheran kirkon seurakuntalaisia sekä kirkon pastorit, pastori Ahon ja pastori Cobbin. Runsas joukko seurakuntalaisia olikin saapunut paikalle arvokasta vierasta tervehtiäkseen.

Seurakunnan naiset olivat järjestäneet maukkaan kahvitarjoilun, minkä jälkeen piispa Kortekangas piti puheen. Hän kertoi lyhyesti Suomen kirkon ja seurakuntien toiminnasta, kertoen 90 prosentin kuuluvan luterilaiseen kirkkoon, mutta vain 3 prosentin käyvän kirkossa. Tosin 18 prosenttia osallistuu muuhun seurakuntatyöhön.

Täällähän tilanne on päinvastainen, piispa Kortekangas huomautti, lisäten, että "älkää koskaan luopuko kirkossa käymisestä".

Sekä Bostonissa järjestetyssä illallistilaisuudessa että lyhyemmin myös Fitchburgissa piispa Kortekangas puhui aiheesta "Suomen kirkko idän ja lännen välisen sillan rakentajana", mistä tulemme julkaisemaan osia sekä suomeksi että englanniksi tulevissa Raivaajan numeroissa.

Messiah Lutheran kirkon seurakuntasalissa piispa Paavo Kortekangas ja rouva Helinä Kortekangas tapasivat seurakuntalaisia kahvikupposen ääressä. Selin vasemmalla Veikko Puputti, piispa Kortekangas, rouva Viola Aho ja rouva Helinä Kortekangas.

- political ad - - political ad -

TRAINING IN FINANCE

Only one candidate for Register of Deeds, Bernie Chartrand, has the kind of experience that includes 20 years as a tax accountant for a major corporation. The Register of Deeds office is not a place to learn about finance on the job.

Bernie Chartrand knew a lot about finance before he took the job as Register. He knows the ins and outs of finance and if we return Bernie Chartrand as Register of Deeds on Nov. 8 we'll be electing a candidate with the kind of training we need in today's complicated Register of Deeds office.

Let's keep Bernie Chartrand's honesty and training working for us in the Register of Deeds office.

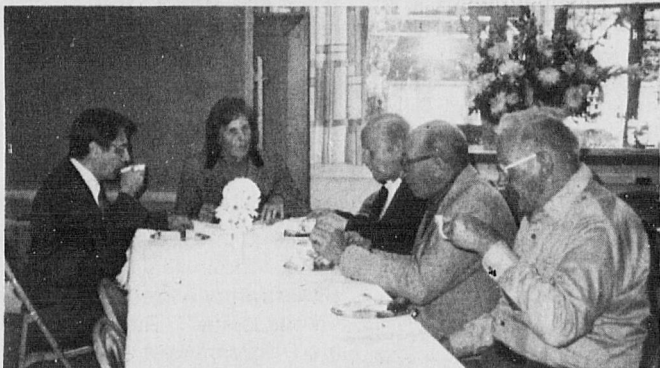

KEEP BERNIE
CHARTRAND
REGISTER OF DEEDS

Democrat

Vote Tuesday, Nov. 8

Paid for by the Chartrand Committee

Kahvi maistui (vas.) piispa Kortekankalle, rouva Helinä Kortekankaalle, Veikko Puputille, Veikko Saloselle ja Edwin Ruuskalle.

Messiah Lutheran seurakunnan

SYYSLÄHETYSJUHLA

Lauantaina, marrask. 5 p., klo 10 ap. - 3 ip.

750 Rindge Road, Fitchburg, MA

Pannukakkua ja kahvia tarjoillaan koko päivä

Myytävä: Kotitekoista ruoka- ja kahvileipää, erilaisia päitä ja muita leivonnaisia, kuumia koiria, tuoreita vihannuksia, käsitöitä, kukkia, säilöttyjä marja- ja vihannestuotteita, kotitekoisia makeisia ym.

Vapaa verenpaineklinikka!

Tervetuloa!

Kalevan syysmyyjäiset

Lauantaina, lokak. 29. p:nä
klo 10:00 aamulla - 1:00 iltapäivällä

Lihassoppa : Pannukakkua
Kahvileipää Kotitekoisia piirakoita
Valkoinen elefantti

Kaikki tervetulleita!

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Kuntoutus- klinikka raitistaa

Uuden hoitomallin mukaan toimivalla alkoholistien kuntoutusklinikalla saadaan parempia tuloksia kuin vanhaa menetelmää noudattavassa sosiaalisairaalassa.

Kuntoutusklinikalla hoitavista potilaista merkittävästi suurempi osa oli raittiina seurantavuoden aikana, ja myös potilaat pitivät klinikan hoitoa huomattavasti aktiivisempaan kuin sosiaalisairaalassa annettua hoitoa.

Hoitomenetelmiä on vertailtu professori **Mikko Salas-puron** johtamassa tutkimuksessa, johon osallistui 141 työssäkäyvää suomalaista alkoholiongelmaista.

Suomessa alkoholiongelmaisia hoidetaan perinteisesti huoltoloissa, joiden keskuslaitos on Järvenpään sosiaalisairaala. Suomessa uutta AA-henkistä laitoshoidollia edustava Kalliolan kuntoutusklinikka perustettiin Espooseen vuonna 1982.

Potilaiden mielestä hoito Kalliolassa oli huomattavasti aktiivisempaa kuin Järvenpään sosiaalisairaalassa. Tämä näkyi myös siten, että hoitonsa keskeytti Kalliolassa vain vajaa kahdeksan prosenttia potilaista, kun Järvenpäässä taas yli neljännes potilaista jätti hoidon kesken.

Molempien hoitolaitosten potilasryhmät vähensivät alkoholin käyttöään hoidon jälkeen. Kalliolan potilaista 25-30 prosenttia oli raittiina kunkin neljän kuukauden seurantajakson, Järvenpään potilaista raittiina pysyi vain 10-17 prosenttia potilaista. Yhtäjaksoisesti koko seurantavuoden oli raittiina 14 prosenttia Kalliolan potilaista, mutta vain kaksi prosenttia Järvenpään potilaista.

Paavi Suomeen

Paavi Johannes Paavali toteuttaa jo kauan suunnitellun Pohjoismaidenmatkansa ensi vuoden kesäkuussa. Hän vahvisti matkan Suomen osalta, ottaessaan vastaan Suomen uuden Vatikaanin suurlähettilään Richard Töttermanin.

Matkan muista kohteista paavi ei maininnut mitään. Varmana kuitenkin pidetään, että hän käy myös Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Paavin on arveltu käyvän samassa yhteydessä myös Islannissa.

Richard Töttermanin asemapaikkana on Bern, jossa hän on toiminut Suomen Sveitsin suurlähettiläänä vuodesta 1983. Vatikaanin sivuakkreditointi siirtyi nyt perinteisestä Wienistä Bernin suurlähettiläälle.

Jari Rahkonen harmonikan mestari

Oulaisista kotoisin oleva Jari Rahkonen voitti yhdenentoista valtakunnallisen Viljo Vesterisen nimeä kantavan harmonikkakilpailun. Kotkan konserttitalossa pidetyssä kilpailussa kuultiin kaikkiaan yhdeksää nuorta harmonikansoittajaa.

Jaetun toisen palkinnon saivat Kalle Kurvinen Kotkasta sekä Markus Rauhala Muoniosta. Kolmanneksi sijoittui Tero Päivärinta Reisjärveltä ja neljänneksi Mauno Tolonen Yli-Olhavalta. Yleisöäänestyksessä sai Viljo Vesterinen-kunniapalkinnon Jari Rahkonen. Erikoispalkinnon sai puolestaan Tero Päivärinta.

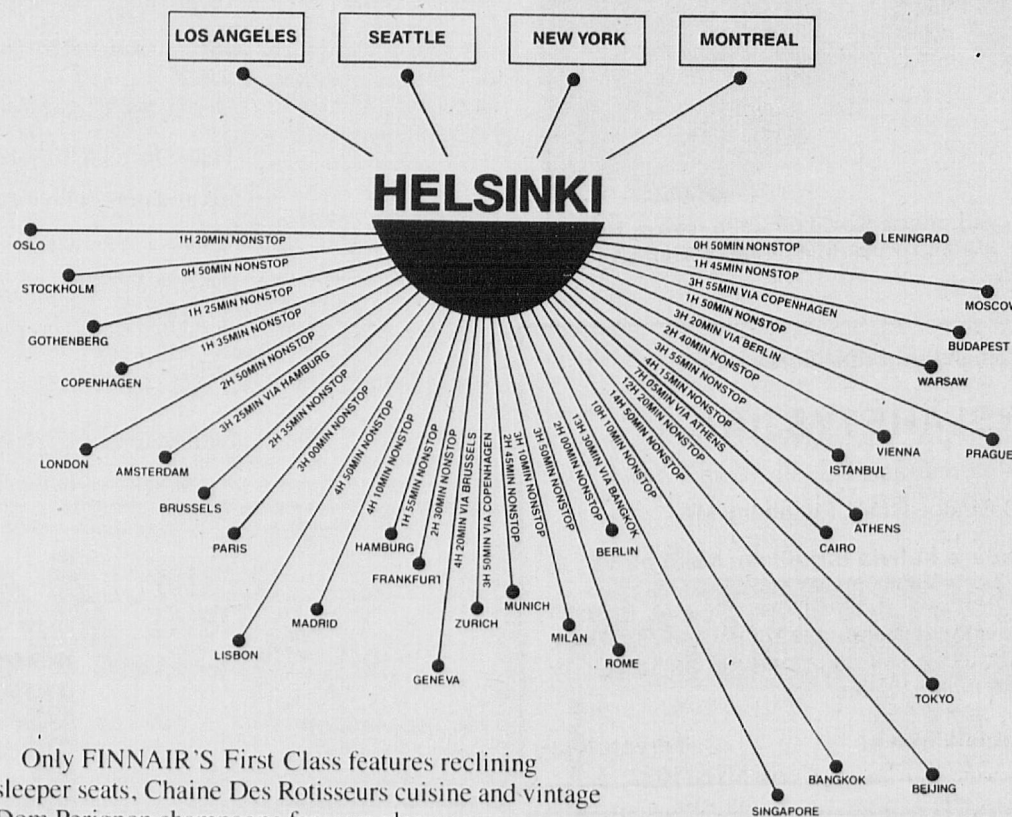
Vuotuisen kilpailun järjestää Viljo Vesterinen-kilta, johon jäsenenä kuuluvat entiset tämän harmonikkakilpailujen voittajat.

Silakka maistuu

Helsingin silakkamarkkinat eivät enää elä suurimman loistonsa päiviä, mutta asiakkaita kuitenkin aina riittää sen verran, että silakan kauppaaminen kannattaa. Perinteisillä syysmarkkinoilla silakka on myynnissä eri muodoissa valmistettuna. Silakan väheneminen on kuitenkin johtanut myös kalaa myyvien kalastajien vähenemiseen Kauppatorin silakkamarkkinoilla.

ONLY FINNAIR COVERS THE WORLD AND ALL FINLAND, TOO.

Only FINNAIR'S First Class features reclining sleeper seats, Chaine Des Rotisseurs cuisine and vintage Dom Perignon champagne for your pleasure.

Only FINNAIR'S Executive Class offers a separate section of unique chaise-chairs with footrests and extra leg room... plus three dinner choices!

Only FINNAIR'S First and Executive Class passengers connecting to another FINNAIR flight in Helsinki get a free sauna or overnight stay with dinner, too.

For more information, contact FINNAIR, Toll Free 800-223-5700; In New York City 212-889-7070. For Cargo or FINNFAST Small Parcel Service, contact FINNAIR Cargo Nationwide, Toll Free 800-221-4300.

FINNAIR

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Rauduskoivu voitti selvällä erolla männyn Suomen kansallispuuäänestyksessä.

Rauduskoivu Suomen kansallispuuksi

Suomen kansallispuuksi on valittu rauduskoivu. Asiasta pidettyyn kansanäänestykseen osallistui yli 105,000 kansalaista. Heistä rauduskoivua kansallispuuksiäänesti runsaat 25,000 henkilöä.

Toiseksi eniten ääniä sai mänty, jonka kansallispuuksi katsoi sopivan yli 22,000 äänestäjää. Kolmanneksi tuli kataja noin 19,000 äänellä. Hieskoivu kansanäänestyksessä kannatti arviolta 10,500 ihmistä.

Ääniä annettiin yhteensä 23 eri puolajille. Pihlaja sai viidenneksi eniten ääniä eli noin

9,200.

Rauduskoivu voi kasvaa 30-metriseksi. Sen runko on suora jatkuvaan latvaan asti. Usein se kuitenkin hajaantuu muutamaksi päähaaraksi. Pääoksat ovat vankkoja, vinoasti ylös suuntautuvia. Oksien kärjet ovat ohuita ja notkeita. Ne riippuvat alaspäin.

Koivun runsaaseen esiintymiseen Etelä-Suomessa vaikuttaa 1600-1800-luvuilla laajoilla alueilla harjoitettu kasviviljely.

Kansallispuuäänestyksen järjestivät Suomen luonnon-suojeliitto, Dendrologian seura ja Kansallispankki.

Ahteen työryhmä antoi esityksensä

Koko hallitus eduskunnan eteen kerran kuussa

Eduskuntatyön kehittämistä selvittänyt puhemies **Matti Ahteen** johtama työryhmä on saanut valmiiksi alustavan esityksensä.

Tarkoituksena on järjestää vähintään kerran kuussa kyselytunti, jossa pääministeri tai muut valtioneuvoston jäsenet saisivat kerralla vastattavakseen kansanedustajien laatimat 2-4 kysymystä. Kyselytunnit tulisivat suorina lähetyksinä radiosta ja televisiosta.

Kysymysten tulisi koskea hallitusohjelman toteutumista, yleistä hallituspolitiikkaa tai hallituksen näkemyksiä tärkeiksi katsotuissa asioissa.

Kysymysten alle vaadittaisiin vähintään neljän kansanedustajan nimet. Puhemiesneuvosto valitsisi esityksen mukaan valtioneuvoston vastattavaksi esitettävät kysymykset, jolloin muut raukeaisivat.

Eduskuntaryhmien on mää-

rä antaa esityksistä lausuntonsa lokakuun aikana.

Selonteot valiokuntaan

Työryhmä haluaisi myös muuttaa valtioneuvoston selontekojen käsittelytapaa eduskunnassa. Nykyisin selonteista voidaan käydä ainoastaan keskustelua, mutta ei tehdä mitään päätöksiä. Menettelyä aiotaan muuttaa siten, että selonteko voitaisiin

lähettää valiokuntaan, jonka kannanotot tulisivat aikanaan täysistuntokäsittelyyn.

Eduskunnan täysistunnot pyritään jakamaan entistä selvemmin päätöksenteko- ja keskustelutunteihin.

Eduskunnan työtä halutaan tehostaa mm. siten, että keskiviikko otetaan valiokuntien työpäiväksi ja perjantain täysistunnon alkaminen siirretään tuntia aikaisemmaksi nykyisestä klo 13:sta. Lisäksi eduskuntatyön aikataulu hahmotellaan jo kunkin istuntokauden alussa.

Puhemies saisi teknisen sihteerin ja avustajan, jonka toimikausi olisi yhtä pitkä kuin puhemiehellä.

Eduskunta haluaisi myös puuttua kunnanvaltuustojen kokousten ajankohtaan. Kaikkien valtuustojen kokoontumispäiväksi ehdotetaan maanantaita.

Pikku-uutisia

Ohitusleikkaukset alkavat Tallinnassa

Suomalaispotilaiden ohitusleikkaukset Tallinnassa aloitettiin 9. lokakuuta. Leikkaukset järjestää Suomen sydäntautiliiton leikkaukspalvelu, joka aloitti vastaavien matkojen järjestämisen Englantiin aiemmin tänä vuonna.

Ensimmäisessä Tallinaan matkustavassa ryhmässä oli kolme potilasta. Leikkaus maksaa potilaalle 41,000 markkaa. Syksyn aikana Tallinnassa leikataan kaikkiaan 30-40 suomalaista. Lontoossa tänä vuonna hoitoa saavien määräksi arvioidaan 80-100 suomalaista.

Loimaa siirtyy uusiokuoriin

Loimaan kaupunki ryhtyy käyttämään uusiopaperista valmistettuja kirjekuoria. Uusiokuoriin siirrytään heti kun kaupungin vanha kirjekuorivarasto on tyhjentynyt.

Loimaan kaupunginvaltuusto sai äskettäin tiedokseen kaupunginhallituksen tekemän päätöksen uusiokurien käyttöön siirtymisestä. Aloitteen uusiopaperin käyttöönotosta teki sosiaalidemokraattinen valtuustoryhmä viime keväänä.

Uusiopaperista valmistettujen kirjekuorien hinta on suunnilleen sama kuin Loimaan kaupungin nykyisin käyttämien kirjekuorien.

Vanha ja uusi maailma kohtaavat Brasilian Penedossa asuvan kuvanveistäjän Ville Virkkilän puuveistoksia, jotka ovat parhaillaan näytteillä Helsingissä. Omasta heimosta kertovat myyttiset hahmot ja kansanihmiset, kaukomaista taas niin madonnat kuin siestanviittäjätkin.

* Celebrating our 25th Anniversary *

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$525 • SEATTLE \$625

LOS ANGELES \$725 • MONTREAL \$645*

* RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017

Telephones:

212 832-8989

800 223-0567

Tilaus ja osoitteenmuutos

Osoitteen muuttuessa
liittääkää vanha osoite mukaan

Nimi _____

Osoite _____

Postinumero _____

UUSI TILAUS ☐ UUDISTUS ☐

MAKSU \$ _____

USA: 12kk \$20.00, 6kk \$13.00, 3kk \$9.00
Ulkomaille 12kk \$24.00, 6kk \$17.00

Raivaaja

P.O. Box 600
Fitchburg, MA 01420
Puh. (617) 343-3822

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI
KULMILTA

Satoja kuolee viikottain Sudanissa

PARIISI, Ranska - Useita satoja ihmisiä kuolee viikottain nälänhädän koettelemassa Etelä-Sudanissa, kertoivat ranskalaisen avustusjärjestön edustajat edellisviikolla.

Lääkärit yli rajojen (MSF) -järjestön avustustyöntekijät kertoivat Pariisissa tilanteesta Meiramin kaupungin lähellä sijaitsevassa pakolaisleirissä. Leirissä asuu noin 6000 dinkaheimolaista, joista kuolee 450 joka viikko.

Vietnamin vetäytyminen Kamputseasta aikataulussa

HANOI - Kamputseassa olevien vietnamilaisten sotilaiden kotiutuminen jatkuu aikataulun mukaisesti, ilmoittivat Vietnamin ja Kamputsean puolustusministerit yhteisessä lausunnossaan viime viikolla.

Kamputseasta on määrä vetää takaisin Vietnamiin 50000 sotilasta ennen vuodenvaihdetta.

Vietnam ilmoitti toukokuussa, että se poistaisi noin puolet, eli 50000 miestä, Kamputseassa olevista sotilaistaan ennen ensi vuottaan.

Loput Kamputseassa olevat vietnamilaissotilaat luvattiin kotiuttaa ensi vuoden aikana.

Norja hillitsee asemenoja

Norja aikoo taloudellisten vaikeuksiensa takia leikata ensi vuoden puolustusmäärärahojen kasvua.

Työväenpuolueen vähemmistöhallitus ehdottaa kahden prosentin reaalisuutta ensi vuoden puolustusmäärärahoihin, kun ensi vuoden budjetti esitellään kansankäräjille tänään. Puolustusmäärärahojen reaalisuuden arvioidaan olevan 3,5 prosenttia tänä vuonna.

Puolustusministeri Johan Jörgen Holst on arvioinut, että nämä luvut eivät kuitenkaan merkitse Norjan aseman heikkenemistä Naton puolustusliitossa. Puolustuksen tason määrää varojen käytön tehokkuus, hän perusteli.

Norja, joka on Englannin suurin öljyntuottaja, on joutunut vaikeuksiin alhaisten öljynhintojen takia.

Japani pysyy perinteessä

Keisari yhä ajan mitta

Vaikka Japani hyväksyi jo sata vuotta sitten gregoriaanisen kalenterin, mitataa maa aikaa yhä omalla tavallaan: tänä vuonna on eletty Shoowa-kauden 63. vuotta. Keisarin vaihtuessa siirrytään jälleen vuoteen yksi, mutta uutta aikakautta.

Kautta vuosisatojen eli siitä alkaen kun keisari Jimmu 660 eKr. nousi valtaistuimelle on Japanin ajanlasku perustunut keisarien hallituskausiin. Aikakaudet on nimetty kulloisenkin keisarin tai pääkaupungin mukaan.

Läkkään keisari Hirohito vakava sairastuminen pani Japanissa heti alulle uuteen ajanlaskuun siirtymisen valmistelut. Hallitus ilmoitti 20. syyskuuta aloittavansa neuvottelut uuden keisarillisen ajanjakson nimen valitsemiseksi sitä päivää varten, jolloin kruununprinssi astuu valtaistuimelle.

Ohjesäännön mukaisesti

pääministeri nimeää ensin joukon intellektuelleja, jotka esittävät hallitukselle nimiehdotuksensa. Sitten akateemikkojen, joukkotiedotusvälineiden edustajien ja kulttuurikunniamerkin saajien muodostama komitea nimeää ehdotuksista sopivimmat. Lopullisen valinnan tekee hallitus neuvoteltuaan vielä parlamentin ylä- ja alahuoneen puhemiesten kanssa.

Japanissa ei ole koskaan vakavissaan suunniteltu siirtymistä gregoriaaniseen ajanlaskuun, vaikka se maassa hyväksyttiin jo 1873. Perinteinen laskutapa on yleisessä käytössä kaikilla elämän aloilla; pankeissa, valtion virastoissa, postissa ja jokapäiväisessä kielenkäytössä.

Jokainen japanilainen kuitenkin tuntee länsimaisen ajanlaskun, ja sen käyttö on lisääntynyt kansainvälisen kanssakäymisen kasvun myötä.

Japanilainen ajanlasku on

hankalaa. Historiallisista tapahtumista ja niistä erottavista aikaväleistä on vaikea saada selvää kuvaa ilman erikoisia taulukoita.

Yhdestä hankaluudesta kertoo se, että vaikka Hirohito on ollut keisarina hieman yli 62 vuotta, on jo tänä vuonna eletty Shoowan eli Valistuneen rauhan kauden vuotta 63.

Asialla on selityksensä. Kun Hirohito isä Taishoo kuoli 25. joulukuuta 1926 - Taishoo-kauden 15. vuotena - alkoi Shoowan-kauden ensimmäinen vuosi. Mutta kun vajaan viikon kuluttua alkoi gregoriaaninen vuosi 1927, alkoi samalla Shoowanin toinen vuosi.

Keisarin vakava sairastuminen herätti japanilaiset entistä enemmän pohtimaan, mitä on olla japanilainen ja mikä tekee Japanista sen, mikä se on. Näihin erityispiirteisiin epäilemättä kuuluvat keisari ja häneen liittyvä ajanlasku.

Ensimmäinen aidskuolema N-liitossa

Leningradissa on kuollut ensimmäinen Neuvostoliiton kansalainen immuunikatosairauteen, aidsiin, kertoi Sovjetskaja Kultura -lehti äskettäin.

Lehden mukaan 29-vuotias nainen kuoli syyskuun alussa ja syyksi ilmoitettiin virallisesti aids. Aiemmin Neuvostoliitossa on ilmoitettu kolmen henkilön kuolleen aidsiin, mutta he olivat kaikki ulkomaalaisia. Tartunnan saaneiden neuvostoliittolaisten määrä oli viime kesäkuussa virallisen tiedon mukaan 57.

Lehden tiedon mukaan Leningradissa menehtyneen naisen kuolinsyyksi todettiin aids vasta kuoleman jälkeen. Nainen oli vuodesta 1979 lähtien ollut "säännöllisissä, intiimeissä suhteissa ulkomaalaisten kanssa". Helmikuusta lähtien hänellä oli ollut erilaisia tulehdussairauksia, jotka pakottivat hänet useaan otteeseen hoitoon. Elokuussa hän hakeutui hoitoon keuhkokuumeen vuoksi ja oli menetänyt silloin jo kaksitoista kiloa painostaan.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350 (in New York City, call 718-657-7700; in Los Angeles 213-655-8600).

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS

THE AIRLINE OF SCANDINAVIA

NOVEMBER